

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

ROK XXVIII

Wtorek 9 listopada 1937 r.

Nr. 308

Prenumerata miesięczna z odnośnikiem do decybrza i przesyłką pocztową ZŁ. 2.50

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec, Piłsudskiego 4. Telef.: Red. 61064, Adm. 61073

P.K.O. 302.712

Oplata pocztowa uiszczona gotówką

Gdańsk wolną prowincją niemiecką Upaństwowienie młodzieży gdańskiej

GDAŃSK, 8.11 (tel. wł.) Dzisiejszy dziennik ustaw Wolnego Miasta Gdańska ogłasza dekret w sprawie — „upaństwowienia młodzieży gdańskiej“
Dekret głosi: „Młodzież jest przywódcą narodu. Jest zatem koniecznością, aby młodzież ta została do przyszłych obowiązków wobec narodu odpowiednio przygotowana.

Młodzież pochodzenia niemieckiego Wolnego Miasta Gdańska ma być ujęta w organizację młodzieży państwowej. Zadaniem młodzieży państwowej jest zdobycie fizycznego, duchowego i moralnego wychowania, potrzebego do służby dla narodu i wspólnoty narodowej.

Kierownictwo młodzieży państwowej powierzone zostaje wodzowi młodzieży państwowej, którym będzie każdorazowy prezydent senatu gdańskiego.

Rozporządzenie wykonawcze i potrzebne instrukcje wyda senat Wolnego Miasta Gdańska.

GDAŃSK, 8.11. (tel. wł.) Senat gdański wydał rozporządzenie, na mocy którego zakazane zostaje tworzenie nowych partii na terenie Wolnego Miasta. Rozporządzenie powołuje się na artykuł konstytucji gdańskiej, wedle którego stowarzyszenia, zwracające się przeciw postanowieniom państwa, mogą być zakazane.

LONDYN, 8.11. „Sunday Times“ zamieszcza depeszę z Gdańska, według której „Volkstag“ we wtorek ma u-

chwalić deklarację, iż Gdańsk przestaje być Wolnym Miastem“ a staje się wolną prowincją niemiecką“.

Fantastyczna wiadomość pisma angielskiego brzmi zupełnie nieprawdopodobnie, tym niemniej jednak charakterystyczna jest dla opinii, jaką zagranica ma o Gdańsku i o możliwościach rozwoju wypadków na terenie Wolnego Miasta.

Polsko-angielskie rokowania węglowe w Paryżu

WARSZAWA, 8.11 (tel. wł.) W Paryżu rozpoczęto rozmowy handlowe polsko-angielskie, w których udział biorą przedstawiciele brytyjskiego przemysłu węglowego i delegaci Polskiej Konwencji Węglowej.

Rozmowy mają na celu przedłużenie

i pogłębienie współpracy przemysłu węglowego angielskiego i polskiego, ujętej w układzie zawartym w 1934 r.

Dotychczasowe porozumienie polsko-angielskie upływa z końcem br.

Definitywne zakończenie rokowań nastąpi w Londynie z końcem bieżącego miesiąca.

Po zawarciu układu między Polską a Niemcami

PARYŻ, 8.11. Prasa francuska omawia w dalszym ciągu konwencję zawartą między Polską a Niemcami w sprawie traktowania mniejszości.

Radykalna „Republique“ twierdzi, że konwencja ta jest korzystna dla Polski, gdyż liczba Polaków, zamieszkujących w Niemczech, wynosi półtora miliona i jest znacznie wyższa od liczby Niemców w Polsce, a przyrost naturalny ludności polskiej jest większy od przyrostu naturalnego ludności niemieckiej.

Z tych względów „Republique“ uważa deklarację tę za duży sukces polskiej polityki zagranicznej.

LONDYN, 8.11. „Observer“ w przeglądzie ważnych wydarzeń tygodniowych zamieszcza krótki ale wymowny komentarz o polsko-niemieckim porozumieniu mniejszościowym, konkludując w sposób następujący: „Berlin i Warszawa zasługują na gratulacje ze strony wszystkich tych, którzy zdolni są ocenić rozumną twórczą pracę pokojową“.

POD HASŁEM KONSOLIDACJI odbył się zjazd legionistów i P.O.W. we Lwowie

LWÓW, 8.11. Wczoraj odbył się nadzwyczajny zjazd Związku Legionistów i POW. z trzech województw Małopolski Wschodniej, z udziałem delegatów

Zw. Legionistów z Warszawy i szeregu miast prowincjonalnych.

Celem zjazdu było połączenie w Małopolsce Wschodniej Zw. Legionistów i POW.

Obrodam przewodniczył dowódca O. K. gen. Tokarzewski.

Zjazd uchwalił rezolucję ideową, — stwierdzając, połączenie się obydwu związków w Małopolsce Wschodniej, oraz wyrażającą gotowość stania się do apelu Marszałka Śmigłego-Rydza, w kierunku konsolidacji narodowej.

Dalsze punkty deklaracji domagają się rozpisania nowych wyborów do ciała ustawodawczego, wypowiadają się przeciwko wszystkim próbom totalizmu, żądają jasnej polityki wobec mniejszości narodowych i to w kierunku, aby nie wynaradawiać mniejszości, lecz aby wyrabiać wśród nich pełne poszanowanie dla państwowości polskiej i dla nienaruszalności granic.

Wreszcie deklaracja domaga się oparcia na chłopach i robotnikach, jako dwóch fundamentalnych siłach Polski.

W sprawie żydowskiej deklaracja wypowiada się przeciw wszelkim ekscesom i stoi na stanowisku, że rozwiązanie sprawy żydowskiej leży w unormowaniu emigracji żydowskiej.

Ostatni ustęp deklaracji poświęcony jest OZN-owi i wyraża pełną gotowość do pracy konsolidacyjnej, ale obóz niepodległościowy musi odegrać w tej pracy główną rolę zgodnie z jego tradycjami.

Dziś Rada Ministrów

WARSZAWA, 8.11 (tel. wł.) Jutro pod przewodnictwem p. premiera gen. Sławoja-Składkowskiego, odbędzie się posiedzenie Rady ministrów.

Posiedzenie to poświęcone będzie rozpatrzeniu szeregu projektów ustaw, które rząd po otwarciu sesji sejmowej wniosie do łaski marszałkowskiej.

„Hiszpania bohaterska“

SKONFISKOWANA

WARSZAWA, 8.11 (tel. wł.) Z polecenia Komisariatu Rządu skonfiskowano w księgarni Zakładu Narodowego im. Ossolińskich „Ossolineum“, w drukarni „Społecznej“, oraz we wszystkich księgarniach książkę p.t. „Hiszpania bohaterska“, której autorem jest Jerzy Gierthy.

Pożar fabryki sukna

W BIELSKU

BIELSKO, 8.11 (tel. wł.) W pomieszczeniu przy ul. Kazimierza Wielkiego w Bielsku olbrzymi pożar. Pastwą płomieni padł trzypiętrowy budynek jednej z najstarszych fabryk sukna Markus Wolf i Synowie. Ponadto zagrożona jest sąsiednia fabryka dywanów firmy Riesenfeld. Na skutek prawdopodobnie krótkiego spięcia wybuchł ogień, który w przebiegu rażąco tempie objął cały trzypiętrowy budynek wraz z znajdującymi się wewnątrz maszynami. Mimo energicznej akcji ratunkowej, w której biorą udział straż pożarna Bielska i okolicy tudzież policja i wojsko — ugaszenie a nawet zlokalizowanie pożaru przedstawia wielkie trudności.

Straty spowodowane pożarem sięgają sum milionowych.

ŻOŁNIERZE WŁOSCY opuszczają Hiszpanię

LONDYN, 8.11. „News Chronicle“ donosi, że włoscy żołnierze są obecnie wycofywani z Hiszpanii. Akcja ta rozpoczyna się trzy tygodnie temu i dziś przeważa część włoskiej piechoty opuściła już Hiszpanię, częściowo powracając do Włoch, częściowo zaś skierowana została do Libii. Wycofywana jest je-

dynie piechota, pozostawiono natomiast oddziały zmechanizowane, czołgi, artyleria, lotnictwo oraz cały personel techniczny. W ten sposób liczba Włochów, walczących po stronie gen. Franco zredukowana zostanie faktycznie do 40.000, zgodnie z oficjalnym zapewnieniem włoskim.

2 pułki chińskie zostały zniszczone pod Oajku

LONDYN, 8.11. Wojska japońskie w prowincji Szansi prą nieustannie naprzód. W stolicy prowincji, Tai-Juan, wciąż jeszcze oddziały japońskie oczyszczają przedmieścia z woliwych strzelców chińskich, a kolumny uderzeniowe posunęły się już 35 kilometrów na południe od stolicy.

Japończycy okrążyli w okolicy miasta Oajku dwa brzońce się bohatersko pułki 9 armii chińskiej, składające się z żołnierzy dawnych wojsk komunistycznych. Zamknięte w dolinie pułki chińskie, ostrzeliwane ze zbrocy przez artylerię japońską i kaabiny maszynowe, nie były w stanie stawić oporu.

Cztery godziny trwała straszliwa strzelanina. Jak donoszą źródła japońskie, pułki chińskie wybite zostały do ostatniego żołnierza.

Drugą klęskę ponieśli dziś rano Chińczycy pod Tai-Juan-Hsien w odległości 25 km na południowy zachód od Tai-Juan. Miasto zostało zajęte przez wojska japońskie.

W Szanghaju sytuacja nie została wyjaśniona.

Nieprawdziwe są też rozsiwane przez Japończyków wiadomości o ewakuacji Putungu przez wojska chińskie. Wprawdzie część oddziałów wycofano z Putung i przeniesiono je na inne odcinki, w dzielnicy pozostała jednak dostateczna dla jej obrony ilość wojska.

Dowództwo chińskie, korzystając z niekorzystnej dla samolotów japońskich pogody przeprowadza zasadnicze przegrupowania oddziałów w Szanghaju. Umacniane są przede wszystkim pozycje w Nantao, gdzie oczekiwany jest najbliższy napór Japończyków.

Pokrzyżowane plany finansowe księcia Windsoru

LONDYN, 8.11. Prasa angielska zajmuje się niemal wyłącznie rezygnacją księcia Windsoru z podróży do St. Zjednoczonych. Wśród omawiania powodów, które skłoniły księcia do odwołania swej decyzji, a więc niejako do postawienia się poza nawiasem drugiego wielkiego narodu rasy anglo-saskiej, podkreśla się na pierwszym miejscu, że wizyta księcia w St. Zjednoczonych mogłaby wywołać komplikacje.

Według doniesień z N. Joeku nastrojów w St. Zjednoczonych wobec osoby księcia Windsoru był tego rodzaju, że

w razie jego przybycia do Ameryki, należałoby spodziewać się demonstracji, które wywołałyby niepożądane komplikacje,

ponieważ byłyby to wystąpienia, zwrócone przeciw członkowi angielskiej rodziny królewskiej, na co musiałby zareagować rząd W. Brytanii. To też

rząd amerykański dał do poznania rządowi angielskiemu, że w interesie przyjaznych stosunków między obu państwami książę Windsoru powinien wyjazdu do Ameryki zaniechać.

„Sunday Express” donosi, że król Jerzy odbył ze swym bratem półgodzinną rozmowę telefoniczną, nakładając go do zaniechania wizyty w Ameryce.

Według wiadomości prasy angielskiej, niezależnie od wystąpienia robotników, księstwo Windsoru byłoby w Ameryce narażeni na szereg przykrości. Tak więc

władze amerykańskie nie przyznałyby żonie księcia Windsoru tytułu Jej Królewskiej Wysokości, czego książę wymaga dla żony.

Jak wiadomo, w dekreście króla Jerzego VI, nadającym małżonce ex-króla Edwarda tytuł księżnej Windsoru, został do godności tej przywiązany jedynie tytuł księżniczki.

Ponadto pani Roosevelt w demonstracyjny sposób zapowiedziała swą nieobecność w Waszyngtonie podczas wizyty księżstwa, księżna zaś Windsoru dowiedziała się, że jej rodzinne miasto Baltimore nie jest wobec niej życzliwie nastrojone.

Odwołanie wyjazdu do Ameryki pokrzyżowało plany finansowe księcia

Windsoru, który miał w Hollywood otrzymać funkcję generalnego doradcy koncertów filmowych z pensją 100 tysięcy dolarów rocznie,

co pozwoliłoby mu zrezygnować z spanady, jakich nie chciał przyznać mu parlament brytyjski, i które są wobec tego wypłacane z prywatnej skatki króla Jerzego.

ś. † p.

ZOFIA Z CZERASZKIEWICZÓW SPRUSIŃSKA

po krótkich a ciężkich cierpieniach, opatrzona św. Sakramentami, zmarła dn. 7 listopada 1937 r. w Katowicach, przeżywszy lat 72.

Wyprowadzenie zwłok z krypty Szpitala Miejskiego przy ul. Raciborskiej w Katowicach na cmentarz przy ul. Sienkiewicza odbędzie się w środę, dn. 10 listopada 1937 r. o godz. 9.45.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w środę o godz. 9-ej rano w Kościele św. Piotra i Pawła w Katowicach, o czym zawiadamiają w smutku pogrzebi

MĄŻ I RODZINA.

Na frontach Hiszpanii

MADRYT, 8.11. Ministerstwo obrony narodowej komunikuje: Na froncie środkowym na odcinku Guadalajara wojska rządowe zajęły wczoraj wieczorem tor kolejowy w pobliżu Espinoza de Henares. Na froncie wschodnim wojska gen. Franco nacierały wczoraj w wyżynie aragońskiej, zajmując wzgórze 922 w pobliżu Mirador del Abeuelo, oraz miejscowości

Casa Batanero i Anatiencia, zmuszając wojska rządowe do cofnięcia się na pewną odległość.

SALAMANKA, 8.11. Główna kwatery gen. Franco komunikuje, że na froncie aragońskim wojska narodowe posunęły się naprzód o przeszło kilometr. Szczyt 958 oraz szereg szczytów w wyżynie aragońskiej zostały zajęte.

1.000 osób zabito na granicy Haiti i San Domingo

NOWY JORK, 8.11 Na granicy republik Haiti i San Domingo doszło do zająć między ludnością obu tych państwek wyspiarskich. Podczas zająć zginęło około 1000 osób.

Rządy obu republik rzucają wzajemne oskarżenia, żądając ukarania winnych i odszkodowania.

Nad republiką Haiti protektorat sprawują St. Zjednoczone.

Zaburzenia wybuchły na północno-zachodniej części San Domingo, gdzie

granica między obu państwami nie jest ściśle wytyczona.

Ludność tego okręgu często udawała się do pracy na teren San Domingo i nie raz już dochodziło do starć.

Według oświadczeń rządu Haiti winę za masakrę ludności ponosi straż graniczna San Domingo, która rozpoczęła strzelaninę.

96 pastorów niemieckich potępiło Rosenberga

BERLIN, 8.11. W kościołach ewangelickich odczytano w niedzielę orędzie, podpisane przez 96 najwybitniejszych duchownych, występujących w obronie wiary chrześcijańskiej.

Orędzie jest odpowiedzią na ostatnią publikację Alfreda Rosenberga, głośnego propagatora hitlerowskiego neopoganizmu i pierwszego laureata ustanowionej niedawno niemieckiej nagrody narodowej za zasługi kulturalne.

Orędzie duchownych niemieckich — stwierdza, że atakowany jest już nie tylko kler, ale sam kościół i jego wyznawanie wiary.

„Krzyżacy”
ZAKAZANI W NIEMCZECH
BERLIN, 8.11. Berliński „Reichsanzeiger” ogłasza rozporządzenie szefa policji niemieckiej, zakazujące, na podstawie rozporządzenia prezydenta Reysa z dnia 28 lutego 1933 roku, sprzedaży w całych Niemczech powieści Sienkiewicza „Krzyżacy”.

Polacy zwolnieni z więzienia opolskiego

Opolskie „Nowiny Codzienne” donoszą: W piątek dnia 5 bm. zwolniono 16 młodych Polaków i Polek, przebywających od 8 tygodni w areszcie zapobiegawczym w Opolu.

Występ Kiepur w Wiedniu

W sobotę w operze wiedeńskiej przy zupełnym wyprzedaniu już od paru dni i wypełnionej doborową publicznością sali wystąpił Jan Kiepura w operze „Cyganka”. Rolę Mimmi śpiewała słynna śpiewaczka Jarmila Nowotna. Kiepura zmuszony był do kilkakrotnych bisów, zaś po spuszczeniu kurtyny wywołany był kilkanaście razy.

Po skończonym przedstawieniu służba musiała opróżnić widownię z publiczności, a Kiepura pod eskortą policji z trudem przedostał się do samochodu, poprzez tłumy, zgajające plac przed operą i owacyjnie witające polskiego śpiewaka.



HIRO HITO

Słynny profesor Szmidt zadenuncjował narzeczoną

BERLIN, 8.11. Przed tygodniem pisma informowały o aresztowaniu w Moskwie tancerki Rosond, wdowy po komisarzu oświaty Łumaczarskim.

Jak obecnie donosi prasa niemiecka, aresztowana tancerka była przyjaciółką znanego badacza okolic podbiegunowych Szmida.

Aresztowanie nastąpiło wskutek denuncjacji. Sam Szmidt oskarżył swoją

przyjaciółkę przed władzami sowieckimi o szpiegostwo i związek z kontrrewolucjonistami.

Przyjaźń Szmida z tancerką trwała od paru lat. Denuncjacja nastąpiła na parę dni przed oznaczonym już terminem ich ślubu.

Jest to charakterystyczny wypadek dla panujących dziś w Rosji stosunków. Nawet najbliższych osób i członków rodziny nikt nie może być pewny.

L. WOLFE

W pogoni za ojcem

POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA

Autoryzowana adaptacja Eugeniusza Bałuckiego

84)

— Na pewno nie — potwierdził Barker i wrócił do gabinetu.

— Pan Piekarski jest obecnie wolny i zjawi się osobiście za pół godziny — zameldowała panna Woydyńska.

— Dobrze się składa. — Znow usiadł na wyjątkowo niewygodnym krześle, zapalił papierosa i rzucił zapalniczkę na podłogę — oczywiście uczynił to nie z rozmysłem, lecz przez zwyczajne roztrągnięcie. — Nie zaopatrzyła pani przypadkiem naszej piwnicy w butelkę koniaku, panno Henryko? Należało by się pokrzepić trochę.

— Ależ naturalnie, panie kapitanie! — zawołała z wielką satysfakcją. — Whisky też jest.

— Pani jest chodzącym ideałem, panno Henryko. Szczęśliwy będzie ten mężczyzna, którego sobie pani wybierze.

Zarumieniła się z lekka i poleciała do stołowego pokoju po koniak i kieliszki.

— Musi się pani ze mną napić, panno Henryko. Na pomyślność. Czemu pani nie pali. Nie bądźmy na takiej ceremonialnej stopie ze sobą:

— Ja się wcale nie czuję skrupowana, panie kapitanie. Nic a nic! — Wypila swój koniak. — Pan sobie wyrobił o mnie fałszywe pojęcie, panie kapitanie. Z natury jestem bardzo wesoła, nawet lekkomyślna.

— To jest dla mnie prawdziwą niespodzianką — powiedział z niedowierzaniem. — Nigdy bym się nie domyślał, że tak jest w istocie.

— To ta nieszczęsna filozofia wprowadziła pana w błąd.

— Tak. Mnie w ogóle łatwo wprowadzić w błąd — wyznał Barker i pogra-

żył się w głębokiej zadumie.

Panna Woydyńska straciła znow od wagę, znow się poczuła osamotniona.

Minęło sporo czasu, zanim Barker przerwał milczenie i powiedział, żeby tylko cokolwiek powiedzieć:

— Ciekaw jestem, co nam powie ten pan Piekarski.

Panna Woydyńska postanowiła udawać wesołą, lekkomyślną i zapytała naturalnym głosem:

— Pan bardzo kocha ojca. Prawda, mister Barker.

Skiniął głową.

— Tak. Uważam, że ojciec stoi znacznie bliżej syna, niż matka. Ojciec może być najlepszym przyjacielem syna. Według mnie przyjaźń jest najlepszym uczuciem.

— A miłość matki? Bezgraniczna, wszystko przebacząca miłość matki?

— No... tak, oczywiście. To nie podlega żadnej dyskusji. Tylko w każdej miłości kobiecej jest dużo egoizmu.

— O, czy pan nie jest niesprawiedliwy, panie kapitanie?

— Możliwe. Jednak każda dobra matka odnosi się do swojej synowej prawie z nienawiścią.

Rozległo się pukanie do drzwi i Marysia zameldowała pana Piekarskiego.

Wszedł przystojny, wysmukły pan, doskonale ubrany, w wieku około pięćdziesięciu pięciu lat. Najbardziej zastraszającym szczegółem tej postaci były oczy: przenikliwe, mądre, pełne życia i nadzwyczajnie ruchliwe. Portował się z dystygowaną swobodą i po przedstawieniu się bez zbędnych ceremonii usiadł przy biurku na miejscu wskazanym mu przez gospodarza.

— Czym mogę służyć, panie kapitanie? — zapytał tonem trzeźwej rzeczywistości, zdobywając na wstępie zaufanie i prawie sympatię Barkera.

— Poszukuję pewnej osoby, której zniknęła.

Pan Piekarski kiwnął z zadowoleniem głową.

— To jest zawsze ciekawe.

Barker bardzo systematycznie i wyczerpująco opowiedział swoją historię, przy czym pan Piekarski ani razu mu nie przerwał. Słuchał z niezwykłą uwagą i z takim skupieniem, że jego twarz przybrała wyraz cierpienia.

(D. c. n.)

Szkoła polska dla dzieci polskich w Niemczech

Otwarcie gimnazjum polskiego w Kwidzynie

Przed pięciu laty, w dniu 8 listopada 1932 r. otwarte zostało w Bytomiu pierwsze gimnazjum polskie w Niemczech.

Radność niezmierną przepełniała wówczas serca Polaków w Trzeciej Rzeszy, że oto nareszcie po tylu trudach i oczekiwaniach młodzież polska otrzymuje pierwszą szkołę średnią, w której nauczyciele przemówią do niej w pięknej a ukochanej mowie ojczystej.

Cieszyło się na równi z rodakami społeczeństwo w kraju, bo także i dzieło jego ofiarności dźwignięto w górę mury bytomskiego gimnazjum. Nie ma bowiem zasług w uruchomieniu tej ważnej placówki polskości położył Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą, którego zasoby powstają przeciw z groźnych składkach społeczeństwa krajowego.

Dzień otwarcia bytomskiego gimnazjum stał się pamiętną datą w dziejach polskiej szkoły dla młodych Polaków w Niemczech.

Ale dopiero po pięciu latach do księgi historii szkolnictwa polskiego na terenie Trzeciej Rzeszy możemy wpisać również doniosłą datę, datę otwarcia drugiego gimnazjum polskiego.

W dniu 10 listopada 1937 r. stanie otworem dla dążywej młodzieży naszej w Niemczech piękny i obszerny gmach gimnazjum polskiego w Kwidzynie.

w stolicy ziemi Malborskiej.

Już niezadługo w aulach wykładowych, na salach ćwiczeń, na korytarzach, w pokojach bursy, założonej przy gimnazjum — zabrzmi gwar młodzieży, rozpoczyna się godziny lekcji, praca w różnych pracowniach popłynie wartym prądem, a na sali gimnastycznej, czy na boisku sprężą się mięśnie do ćwiczeń, biegu lub gier sportowych.

Młodość, młodość ohochoza i radosna, pełna entuzjastycznej wiary i napawająca otuchą weźmie w swe posiadanie wypielegnowany wysiłkiem starszego społeczeństwa gmach gimnazjum. Zjadą do stolicy ziemi malborskiej rodziny „kwidziniacy”, którzy dotąd po naukę w ojczystym języku wędrowali z dala do Bytomia. Teraz powrócą tutaj, a za nimi

śięgną do Kwidzyna uczniowie z różnych innych dzielnic Niemiec, uczniowie polscy z Warmii i z Pruskiego Mazowsza. W ten sposób mają powstać początkowo cztery pierwsze klasy gimnazjum.

Nie jest to wprawdzie dosyć, jest nawet bardzo mało, jak na potrzeby przeszło milionowej Polonii niemieckiej, ale co robić? Początek przecież nigdy nie bywa łatwy. A i z Bytomiem było podobnie. Kiedy w 1932 roku powstało gimnazjum bytomskie, do utworzonych w nim 7 klas uczęszczało zaledwie 97 uczniów. Cyfra ta wzrosła do 246 uczniów w 9 klasach. Dziś poziom nauczania w gimnazjum polskim w Bytomiu jest bardzo wysoki, tak że nawet władze niemieckie przyznały mu prawa publiczne.

Teraz kolej na gimnazjum w Kwidzynie. Ono także powstało solidarnym wysiłkiem społeczeństwa polskiego po obu stronach granicznego kordonu. W murach szkolnego gmachu tkwi kapital zebrały przez Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą obok zasobów włożonych w uczelnię przez naszych rodaków w Niemczech.

Gmach polskiego gimnazjum — oto jeszcze jeden realny dowód, jakie owoce wydaje współpraca

Polonii zagranicznej z Macierzą. A teraz zastanówmy się głębiej, abstrahując od pierwszych porывów radości z powstania nowej uczelni — zastanówmy się dłażego społeczeństwo polskie w Niemczech tak wielką wagę przykłada do działalności tej nowej placówki naukowej. Oto przede wszystkim dlatego, że w ogóle całość szkolnictwa polskiej Trzeciej Rzeszy jest niewspółmiernie mała w stosunku do olbrzymich potrzeb Polonii niemieckiej. Uświadomimy to sobie wówczas, gdy

weźmiemy pod uwagę, że na terenie całych Niemiec mieszka ogółem co najmniej 150 tysięcy dzieci i młodzieży polskiej — z czego niespełna 5 proc. uczy się w języku ojczystym. A więc przeszło 95 proc. nie ma możliwości korzystania z nauki w polskim języku.

Na terenie całego państwa niemieckiego istnieje tylko 60 prywatnych szkół powszechnych z polskim językiem nauczania i 9 publicznych szkół powszechnych. No i ponadto w 15 szkołach niemieckich dzieci polskie pobierają naukę ojczystego języka. I na tym ko-

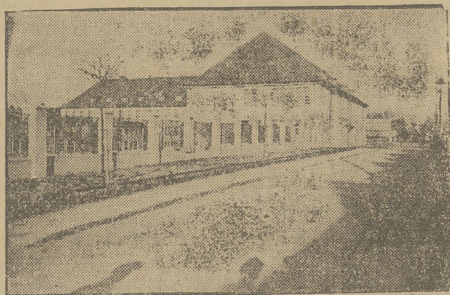
niec. Wprawdzie, jak już wspomniałam na wstępie — gimnazjum bytomskie spełnia swą rolę pozytywnie, wprawdzie powstaje obecnie nowe gimnazjum w Kwidzynie, ale i nadal rzesze polskiej młodzieży pozostają poza murami rodzimej szkoły i nadal Związek Polaków w Niemczech nadaremnie kołacie o otwarcie gimnazjum żeńskiego w Raciborzu, którego budowę rozpoczęto już dawno. Przeszło milionowa Polonia niemiecka

nie posiada ani jednej uczelni dla dziewcząt, chociaż Niemcy w Polsce korzystają z

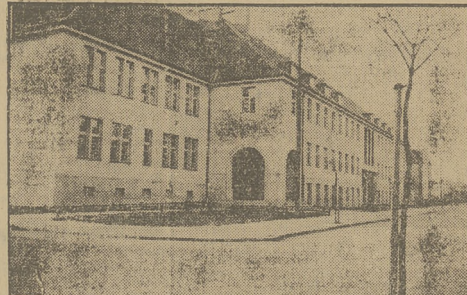
o wiele liczniejszej sieci swego szkolnictwa.

Tak było dotąd. Ale znamienne słowa wypowiedziane do delegacji Związku Polaków w Niemczech przez kanclerza Rzeszy Adolfa Hitlera na audiencji w dniu 5 bm. zdają się przesądzać przyszłość. Zapewnienie kanclerza o poszanowaniu praw i potrzeb mniejszości polskiej w Niemczech rokuje także nadzieje dla polskiego szkolnictwa, pozwalając wierzyć, że za gimnazjum w Kwidzynie coraz więcej szkół polskich stanie otworem dla polskich dzieci w Trzeciej Rzeszy.

Halina Karnicka.



Widok gimnazjum polskiego w Kwidzynie od strony boiska.



Bursa przy gimnazjum polskim w Kwidzynie.

Marsz. Śmigły-Rydz na inauguracji roku akademickiego w Uniwersytecie warszawskim

W ub. niedzielę podczas inauguracji roku akademickiego na Uniwersytecie warszawskim odbyła się uroczysta odsłonięcia popiersia Marsz. Józefa Piłsudskiego.

Uroczystość odsłonięcia popiersia Józefa Piłsudskiego uświetniła inauguracja roku akademickiego na Uniwersytecie Jego imienia. Odsłonięcia dokonał Marszałek Śmigły-Rydz którego powitali w prozach wszechmcy min. prof. Świętosławski, wicemin. Błęzyński i rektor Antoniewicz, oraz generałcja.

Po odegraniu hymnu narodowego P. Marszałek przeszedł przed frontem kompanii honorowej i udał się do auli.

Uroczystość inauguracji zagał rektor uniwersytetu prof. Włodzimierz Antoniewicz, który powitał P. Marszałka mówiąc m. in.:

— Twoim dążeniem, Panie Marszałku, jest konsolidacja energii narodowej, wzmacnianie i rozwijanie wielkości, odradzanie i pogłębianie twórczych wartości ducha polskiego. W tym pragniemy Ci pomóc wedle naszych sił i możliwości. Naszym dążeniem nasz Wodzu Naczelny, jest i będzie, aby w

tym duchu wychowywać pokolenia polskiej młodzieży akademickiej, a w ślad za tym realizować wskazania Wielkiego Marszałka, z którego imieniem Uniwersytet nasz związał się na wieki.

Po przemówieniu rektora, przy dźwiękach Hymnu narodowego Marsz. Śmigły-Rydz dokonał odsłonięcia rzeźby z marmuru Kieleckiego, wykonanej przez p. Zofię Trzebińską-Kamińska.

P. rektor Antoniewicz złożył następnie sprawozdanie za ubiegły rok akademicki.

Uniwersytet jest stosunkowo najgorzej wyposażony ze wszystkich uczelni stwierdził rektor. Brak jest pomieszczeń, a wyposażenie biblioteki, zakładów naukowych i pracowni — niedostateczne.

Złe położenie materialne studentów odbija się na studiach, przeto konieczna jest pomoc państwa dla młodzieży.

Uroczystość odbyło się następnie przy dźwiękach „Gaude Mater” przekazanie władzy nowemu senatowi i wręczenie insygniów.

Prof. St. Wędkiewicz wygłosił wykład pt.

„Próba charakterystyki kultury hiszpańskiej”, po czym ponownie zabrał głos rektor Antoniewicz, kierując swe słowa do młodzieży i wzywając ją do marszu naprzód pod hasłem „Cały naród pod bronią”.

— Cała polska młodzież akademicka — mówił rektor — musi być każdej chwili gotowa i zdolna do obrony narodowej, duchowej, ekonomicznej i zbrojnej. Musicie mieć poczucie własnej siły fizycznej i moralnej, ale pamiętajcie i to zawsze przypominajcie innym: istotna siła nigdy nie pokrywa się z gwałtem.

Niechaj z twoich metod będzie wykluczona wszelka siła brutalna, która odrywa się od przewodnich wytycznych idei, ażeby dorywczo i na ślepo uszczknąć jakiś drobny nieznaczący, a tylko pozorny sukces, okupiony zasadą chrześcijańskiej miłości i wska zianiami przezornej roztropności.

Głównym celem wytyżonej waszej pracy w murach wyższej uczelni — to zdobywanie wiedzy i umiejętności pracy naukowej i zawodowej. Polska potrzebuje rzetelnych specjalistów, którzy by potrafili sprostać naszym bardzo wielkim potrzebom niemal we wszystkich działach nauki i możliwie rychło wypełnić ich luki.

Gdy dziesięciu przedstawicieli młodzieży akademickiej złożyło symboliczny akt ślubowania, przemówił prezes Bratniej Pomocy Jabłoński, kończąc oświadczeniem, że na apel p. ministra spraw wojskowych, wzywający młodzież polską do manifestacji łączności z armią, młodzież akademicka nie ograniczy się tylko do udziału w defiladzie, ale pragnie oddać w służbę narodu swą młodość, zapal, energię i być w gotowości bojowej na każdy zew ojczyzny.

Przy dźwiękach poloneza Chopina P. Marszałek, entuzjastycznie żegnany, opuścił aulę wśród owacyjnych okrzyków zebranej przed gmachem publiczności.

Przyznanie nagród naukowych i literackich M. ST. WARSZAWY

W sobotę, 6 bm. odbyły się posiedzenia sądów konkursowych nagród literackiej i naukowej m. st. Warszawy.

W wyniku obrad sądów konkursowych na groda literacka przyznana została p. Marii Kuncewiczowej, autorce wielu dzieł, a m. in. „Dyżans warszawski”, „Cudzoziemka” i in.

Nagrodę naukową otrzymał prof. Krzeczowski, wybitny ekonomista i statystyk, profesor wyższej szkoły handlowej, za całokształt jego pracy naukowej.

21 strzałów armatnich na cześć Stalina

w 20-tą rocznicę rewolucji bolsze wickiej

W Sowieciech odbyły się w niedzielę wielkie uroczystości związane z obchodem

20-lecia wybuchu rewolucji komunistycznej w Moskwie. Stalın w otoczeniu wysokich urzędników partyjnych, członków rządu, wysokich wojskowych i wybitnych działaczy Kominternu przyjął defiladę wojsk, prowadzoną przez marsz. Woroszyłowa.

Po dokonaniu przeglądu zgromadzonych wojsk garnizonu moskiewskiego i organizacji młodzieżowych przez Stalina, Woroszyłow wygłosił dłuższe przemówienie,

podnosząc wzrost sił militarnych Rosji sowieckiej oraz wzywając do wytyżonej walki przeciwko

elementom opozycyjnym.

Następnie odbyła się defilada, którą otworzył oddział słuchaczy akademii wojskowej w Moskwie. Szły szkoły wojskowe, oddziały marynarki, oddziały lotnicze, na czele których szli słynni piloci sowiecy, dywizje piechoty, oddziały komsomolu, „Ossoawiachimu”, wreszcie zamotoryzowana artyleria z najnowszymi modelami i oddziały kozackie w małowoinicznych strojach.

z dywizją kozacką im. Stalina na czele. Defiladę zamykały organizacje robotnicze, sportowe, młodzieżowe, wreszcie oddziały motocyklistów, czołgów i samochodów pancernych.

Na marginesie uroczystości zwraca uwagę fakt, że po mowie Woroszyłowa, zakończony okrzykiem na cześć Stalina,

baterie oddały 21 strzałów na cześć republiki i Stalina.

Po raz pierwszy w ten sposób na wzór państw kapitalistycznych Rosja sowiecka salutem armatnim, takim jaki jest przeznaczony dla głowy państwa, uczciła osobę Stalina.

W Moskwie spodziewano się również, że Stalın wygłosi większą mowę polityczną, jednak Stalın ograniczył się do wygłoszenia jedynie

krótkiego pozdrowienia dla oddziałów pogranicznych.

PILOTKI POLITYCZNE

Zjazd konserwatystów

W związku z zapowiedzianym na dzień 2 grudnia zjazdem konserwatystów zwracają uwagę w kołach politycznych, że w grupie konserwistów istnieją dwa skrzydła. Jedno z nich z p. Radziwiłłem na czele popiera t. zw. politykę — zdaniem konserwatystów — umiarkowaną, tj. politykę „Czasu”, drugie zaś — z pos. Czapskim i sen. Bispingiem na czele popiera politykę radykalną „Słowa” wileńskiego. Obie te grupy zetną się na kongresie konserwatystów.

MARGINESIE

Pamiętajmy o zdrowiu w okresie zdradzieckiej jesieni

Każdy z nas zdolał już co najmniej raz zrobić w swym życiu to spostrzeżenie, że gruntowne przemoczenie i zniechęcenie nóg wywołuje może nazajutrz — katar albo też chrypki. Nie zawsze tak wprawdzie bywa i zwłaszcza młodzi ludzie chwalić się mogą przemacaniem nóg bez żadnych skutków w postaci przeziębienia, nie mniej jednak wielu ludzi jest wrażliwych na zniechęcenie nóg i reaguje katarzem, chrypka, kaszlem lub gorączką.

Organizm człowieka nastawiony jest na pewną, ściśle oznaczoną temperaturę.

W danych warunkach czuje się człowiek doskonale, jest zdrowy, organizm jego funkcjonuje prawidłowo, a te miliardy niezbyt groźnych mikroorganizmów, które wegetują na błonie śluzowej nosa, gardła i jamy ustnej, utrzymane są w moonnych ryzach i nie mogą rozwinąć swej szkodliwej działalności. Nie mniej jednak należy o tym wiedzieć, że i zupełnie zdrowy człowiek nosi mnóstwo najrozmaitszych nawet chorobotwórczych mikroorganizmów i że przy sprzyjającej okazji te dotąd niewinne zarazki zaatakować mogą organizm i wywołać chorobę.

Każdy z nas nosi w jamie ustnej i nosowej zarazki grypy, kataru, zapalenia płuc i wielu innych chorób.

W normalnych warunkach pozostają one zdrowi i zarazki te nie zleżą nam uczynić nie mogą. W chwili jednak, gdy odporność nasza ulegnie obniżeniu — a dzieje się to np. z powodu długotrwałego oziębienia organizmu lub tylko przemoczenia zimną wodą nóg — powstają sprzyjające dla rozwinięcia się choroby warunki. Najczęściej pojawia się wówczas niegroźna infekcja w postaci kataru, chrypki lub zaflegmienia, u osób starszych jednak stanowiących bardziej podatny grunt, rozwinąć się wówczas może nawet zapalenie płuc.

Tak więc przeziębienie może zasadniczo spowodować wybuch choroby. Choroba ta wywołana jest infekcją, podłożem jednak stanowi organizm — osłabiony chwilowo wskutek oziębienia.

Niektórzy ludzie są mniej, inni zaś bardziej wrażliwi na oziębienie organizmu.

Podobnie rozmaita jest wrażliwość na przeciagi. Większość osób znosi bez żadnej szkody zimny przewiew, przeciagu, wrażliwe jednak osoby reagują i skarżą się w następstwie na bóle zębów, mięśni itp.

W chłodnej porze jesiennej lub zimowej należy dbać o to, by ciało nasze mogło zawsze utrzymać potrzebną ciepłość.

Pokój, w którym pracujemy, powinien być dostatecznie ogrzany. Powietrze nie powinno być zbyt zimne, ale i nie za bardzo ciepłe. Najkorzystniejszą jest temperatura 17 do 18 stopni C. Ubranie nasze powinno być ciepłe i suche. Podłoga mieszkania powinna być chroniona przed nadmiernym zimnem, a najlepiej możemy to uskutecznić przez użycie dywaników.

Powietrze powinno być w mieszkaniu ciepłe, ale zawsze czyste i często zmieniane.

W zimie można mieszkanie doskonale

przewietrzyć przez krótkotrwałe otwarcie okien.

Pozostawienie okien przez długi czas otwartych jest w zimie niepotrzebne, powietrze bowiem ulega prawie natychmiast wymianie, nie należy natomiast wywołać niepotrzebnego oziębienia wnętrza pokoju i ścian. Raczej wskazane jest częstsze i krótkotrwałe wietrzenie.

Pamiętajmy również o tym, że jednym z najważniejszych czynników dla uniknięcia przeziębienia jest

chronienie nóg przed oziębieniem i przed przemoczeniem.

Dlatego pończochy, względnie skarpetki i obuwie, powinny być zawsze suche i ciepłe. W czasie deszczów zaś należy nosić gumowe botki lub kalosze, które należy oczywiście zdjąć natychmiast po wejściu do mieszkania.

Osoby, które mają bardzo zimne nogi, powinny, po przyjeździe do domu, zamurzyć stopy na kilka minut w dobrze ciepłej wodzie, po tym zaś ubrać ciepłe skarpetki i pantofle.

JEANETTE i de LASSO

Włoska atrakcja akrobatyczno-modernistyczna po raz pierwszy w Sosnowcu

TOSIA NUARY w tańcach charakterystycznych

Nowozaangażowany zespół muzyczny pod kierownictwem znanego w Polsce skrzypka-wirtuosa

p. E. MIEDZIAŃSKIEGO własne kompozycje.

WERWA, ŚPIEW, HUMOR.

RESTAURACJA „SAVOY”

SOSNOWIEC, 3-go MAJA 8.

Każda apteka placówką sanitarną na wypadek wojny

Na I Zjeździe oficerów rezerwy służby zdrowia (lekarzy, farmaceutów i lekarzy dentyków) który poza sprawami organizacyjnymi obradował nad zagadnieniami współpracy oficera sanitarnego rezerwy w zakresie obronności państwa, przyjęta została rezolucja dotycząca

przystosowania aptek, jako placówek sanitarnych do potrzeb obrony przeciwlotniczo-gazowej.

Apteki rozmieszczone równomiernie na terenie całego państwa w liczbie ponad dwa tysiące spełnić powinny ważną rolę na wy-

dek działań wojennych jako placówki, w których mogą być wykonywane analizy wody, żywności i paszy dla koni i bydła celem wykrycia skażenia gazami bojowymi. Ponadto każda apteka stanowi naturalny magazyn środków leczniczych, odkażających i artykułów opatrunkowych.

Opracowaniem odpowiedniego przystosowania aptek do potrzeb OPL Gaz. powinny niezwłocznie zająć się powołane do tego czynności przy współpracy farmaceutycznych sfer zawodowych.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZ DNIA

Wtorek

9
Listopad

Teodora m. Ursyna
Słowiański: Bogdara
Słońca wch. 6.45, zach. 15.54
Księżyc w. 11.42, zach. 20.55

HISTORIA PODAJE:

1674 Zwycięstwo Jana III pod Chocimem.

1910 W Wielkopolsce zmarł ks. P. Wawrzyniak.

1918 J. Piłsudski opuszcza Magdeburg. Proklamacja republiki w Berlinie po abdykacji i ucieczce ces. Wilhelma.

PRZYSŁOWIA:

Liść z drzewa opadł — to już listopad.

ZŁOTE MYŚLI

Nie boi się odwetu, nie wstydzi się ludzi, Kto nienawidzi klas jednych — przeciwni drugimi budzi.

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Zdrójca”.

PATRIA: „Halka”

EDEN: „Gdy kwitną bzy...”

Dekoracja odznaczonych

W STAROSTWIE POWIATOWYM

W czwartek, dn. 11 bm. w dniu Święta Niepodległości w starostwie powiatowym w Będzinie odbędzie się dekoracja odznaczonych osób z terenu Zagłębia Dąbrowskiego.

Dekoracji odznaczonych dokona p. starosta Boxa.

X ZARZĄD RODZINY LEGIONOWEJ W SOSNOWCU zawiadamia, iż

w dniu 10 bm. o godz. 18 w Domu Społecznym przy ul. Żydzińskiej, odbędzie się akademie na pamiątkę odzyskania Niepodległości. Na akademie zaprasza się członkinie Rodziny Legionowej oraz członków Związku Legionistów z rodzinami.

Teatr Miejski w Sosnowcu

Dziś w Olkuzu w sali kina „Orzeł” dana będzie doskonała komedia w 3 aktach 4 odsłonach St. Donata pt. „Mała Kłóty i wielka polityka”. W rolach głównych świetni wykonawcy pp. Anusiakówna, Lenczewski, Szpigano-wicz, Romaniszyn, w pozostałych pp. Dworzynski, Jasnorzevska, Cygler, Danecki, Piłjowski, Lasoń i Nawrocki. Początek o g. 20.30.

W środę z powodu generalnej próby przedstawienie zawieszono.

W czwartek 11 listopada uroczyste przedstawienie ku uczczeniu Święta Niepodległości. Dany będzie znakomity dramat Stefana Żeromskiego pt. „Róża”, który opisuje dzieje walk o Niepodległość w r. 1905. Udział bierze cały zespół pod reżyserią dyr. Golaszewskiego, który zarządem inscenizował szubkę.

Studio sosnowieckie

W WIGILIĘ ŚWIĘTA

NIEPODLEGŁOŚCI

W nadchodzącą środę w wigilię Święta Niepodległości dana będzie ze studa sosnowieckiego o godz. 20 specjalna na tę uroczystość skomponowana suita w czterech częściach przez prof. Wł. Powiadowskiego pt. „Zmartwychwstanie Polski” (część I — „Legiony idą”, część II — „Potyczka”, część III — „Śpij, kolego”, część IV — „Witaj, Polsko!”).

Orkiestrą dyrygować będzie kompozytor. Ponadto orkiestra odegra poloneza Kurpińskiego „Witaj Królu” i marsza E. Millera „Sobieski pod Wiedniem”.

Pogadanka pt. „Młodzież zagłębiowska w walkach o Niepodległość” zakończy audycję.

X ZARZĄD KOŁA ABSOLWENTÓW

SEMINARIUM NAUCZ. w Sosnowcu zawiadamia, że dnia 9 bm. o godzinie 17.30 w sali Szkoły Ćwiczeń zostanie wygłoszony dla członków Koła referat pt.: „Najnowsze prądy w pedagogice”.

Wyższe kursy NAUCZYCIELSKIE

Kierownictwo Wyższych Kursów Nauczycielskich w Sosnowcu zawiadamia wszystkich słuchaczy, na podstawie informacji z Kuratorium Szkolnego w Krakowie, że egzamin piśmienny odbędzie się: z pedagogiki i historii w piątek, dnia 3 grudnia br. o godz. 8 rano, z geografii w sobotę, dnia 4 grudnia br. o godz. 8 rano.

Egzaminy odbędą się w Sosnowcu w Liceum Pedagogicznym. Egzamin ustny rozpocznie się w poniedziałek, dnia 6 grudnia br. i trwać będzie cały dzień.

W sobotę, dnia 4 grudnia br. o godzinie 17 rozpoczyna się wykład na Wyższych Kursach nauczycielskich w Sosnowcu, dla nowych grup; dla obecnych słuchaczy grupy przyrodniczo-geograficznej, do której mogą się zapisać i inni kandydaci, oraz członkami nowej grupy, tak zw. grupy pedagogicznej.

Podanie o przyjęcie należy kierować pod adresem: Rada Szkolna powiatowa w Sosnowcu, ul. Prez. Mościckiego — Inspektorat Szkolny.

Do podania należy dołączyć życiorys, przebieg służby, oraz deklarację do placenia za kursy. Dotychczasowe zgłoszenia kierowane pod innym adresem, uważa się za nie istniejące.

Kursy na rok 1937-38 i 1938-39 prowadzone będą przez Radę Szkolną Powiatową.

Farmaceuci domagają się UMOWY ZBIOROWEJ

W ub. niedzielę odbyło się w gmachu Polskiego Związku zawodowego pracowników przemysłowych i handlowych R.P. w Sosnowcu, ul. Sienkiewicza 17a ogólne zebranie farmaceutów pracowników Zagłębia Dąbrowskiego i Częstochowskiego, poświęcone sprawie umów zbiorowych farmaceutów, zatrudnionych w aptekach prywatnych.

Akcję tę wzięła w ręce Rada Okręgowa Unii Związków zawodowych pracowników umysłowych w Sosnowcu, która zwróciła się do Kola aptekarzy Zagłębia Dąbrowskiego i m. Częstochy Okręgu Polskiego Powozczego Towarzystwa Farmaceutycznego w Warszawie, Oddział w Częstochowie, celem zwolnienia konferencji. Sprawa będzie w niedługim czasie tematem obrad bezpośrednich i przypuszczalnie zostanie pomyślnie dla farmaceutów załatwiona.

O niższą cenę PIECZYWA

Działaj o godz. 2 po południu odbędzie się w starostwie powiatowym w Będzinie posiedzenie komisji cennikowej.

Na posiedzeniu będzie rozważana sprawa obniżki cen pieczywa, gdyż obecnie po znacznej obniżce cen zbóż i maki, cena pieczywa jest stanowczo za wysoka.

Nowe ceny MIĘSA WOŁOWEGO

Wczoraj odbyło się posiedzenie komisji cennikowej przy Magistracie sosnowieckim na którym ustalono nowe ceny mięsa wołowego.

Ceny te są następujące (w nawiązaniu do cen mięsa z uboju rybnego): połówka 2 zł. za kilogram (2.40 zł.) mięso wołowe rosółowe z dodatką 20 proc. kości — 0.80 zł. (1 zł.), mięso pieczeniowe z dodatką 20 proc. kości — 1 zł. (1.20 zł.), mięso wołowe pieczeniowe bez kości — 1.20 zł. (1.40 zł.) cielęcina — 1.10 zł. (1.30 zł.), baranina — 1.10 zł. (1.30 zł.), kości — 0.30 zł. (0.30 zł.)

Ustalono powyższe ceny, które są niższe niż dotychczasowe, obowiązują od dn. 10 bm., tj. od jutra.

Pobieranie wyższych cen będzie karane.

W razie pobierania przez rzeźników wyższych cen, kupujący powinni zawiadomić policję, lub Wydział policyjny w Ratuszu.

jeśli dobre jaja — to tylko prześwietlane i na wagę
co stosuje w sprzedaży
MŁP. ZWIĄZEK MLECZARSKI
dawniej „KRAKOWIANKA”

Przed świętem Niepodległości

Komitet obchodu Święta Niepodległości w Sosnowcu opracował już program uroczystości w dniu 11 listopada.

W przeddzień święta koncertować będą od godz. 20 do 21 w różnych punktach miasta orkiestry.

Dnia 11 bm. o godz. 8 rano — zbiórka oddziałów na Stadionie PW;

o godz. 9.50 — raport oddziałów na placu przed kościołem parafialnym. Odbiera komendant garnizonu;

o godz. 10 — nabożeństwo;

o godz. 11.50 — defilada przed płytą Niezłomnego Żołnierza wszystkich organizacji; odbiera ją komendant garnizonu, przedstawiciele samorządu i kierownicy organizacji młodzieżowych: Z. S., inspektor szkolny, ZHP, OMP, KSM.

Wieczorem akademie w Teatrze o godzinie 20-ej.

AKADEMIA PZZPP i H. Rz. P.

Polski Związek zawodowy pracowników przemysłowych i handlowych Rz. P. w Sosnowcu przy współudziale Koła młodzieży pracowniczej przy oddziale tegoż Związku urządza we własnym lokalu przy ul. Sienkiewicza 17-a w dniu 11 listopada br. w rocznicę święta Niepodległości uroczystą akademię, na której program złożą się przemówienia, referat i popis artystyczny. Początek akademii o godz. 19. Wstęp bezpłatny.

Organizatorzy zapraszają na tę uroczystość wszystkich członków Związku i Koła oraz członków pokrewnych organizacji, zszesnionych w Międzyzwiązkowej Reprezentacji pracowników umysłowych.

Równocześnie Zarząd Związku wzywa wszystkich członków Związku i Koła młodzieży pracowniczej do udziału w obchodzie Święta Niepodległości, organizowanym przez lokalny Komitet uroczystości, pod sztandarem związkowym. O terminie i miejscu zbiórki uczestników obchodu będzie podany dodatkowy komunikat.

PROGRAM UROCZYSTOŚCI NA PIASKACH

Dnia 10 bm. dekoracja domów. Wieczorem o godz. 19 zbiórka organizacji na placu szkolnym przy ul. Mickiewicza, skąd o godz. 19.30 wyruszy capistrzyk, który przejdzie ulicami Piasków do Placu Wolności.

Dnia 11 listopada uroczyste nabożeństwo o godz. 8.30 rano. Organizacje biorące udział w nabożeństwie zbiorą się o godz. 8 rano na placu szkolnym ul. Mickiewicza i przejdą następnie w pochodzie na nabożeństwo.

Zabiegi Krzysztoforskiego O ŁĄCZNY WYROK

Bohater głośnych afer korupcyjnych b. naczelnik Urzędu skarbowego w Radomiu i Sosnowcu, Krzysztoforski, podjął starania o wydanie łącznego wyroku w jego procesach.

Krzysztoforski skazany został na 15 lat więzienia za różne nadużycia na terenie Radomia, zaś na 5 lat więzienia za malwersacje sosnowieckie.

Kurs przodowników PRZYSPOBIENIA ROLNEGO W SOSNOWCU

W niedzielę o godz. 10 rano został otwarty w Sosnowcu na Wawelu w Liceum pedagogicznym — czterodniowy kurs dla przodowników przysposobienia rolnego.

Otwarcia kursu w obecności przedstawiciela Izby rolniczej insp. Pniewskiego oraz reprezentanta Stacji ochrony roślin dr. Kaweckiego oraz inż. Zmijewskiego dokonał prezes Okręgowego Towarzystwa Rolniczego w Będzinie p. inż. Krajewski, który jednocześnie wygłosił referat o stanie obecnym wsi.

Na kursie jest 30 kandydatów, którzy po wysłuchaniu odpowiednich referatów oraz po zdaniu egzaminu zostaną przodownikami przysposobienia rolniczego.

Wieczorem o godz. 19 Akademia w „Sokolni”. Wstęp na akademie zł 0.20. Po akademii zabawa taneczna. Dochód z akademii i zabawy przekazany zostanie na FON.

AKADEMIA W SIELCU

Staraniem zarządu i Komendy Związku rezerwistów Koła „Sosnowiec-Sielec” odbędzie się w środę, dnia 10 bm. o godz. 18.30, w sali

Apel międzyorganizacyjnej komisji porozumiewawczej

Międzyorganizacyjna komisja porozumiewawcza młodzieży wydała w związku ze świętem 11 listopada następujący apel:

„Zbliża się dzień 11 listopada, dzień najpóźniejszego święta Narodu i Państwa Polskiego, dzień święta Niepodległości.

Po raz pierwszy w wolnej Polsce obchodziliśmy ten dzień jako oficjalne święto państwowe.

Dla nas, członków Centralnego Związku Młodej Wsi, Organizacji Młodzieży Pracującej, Zw. Harcerstwa Polskiego i Związku Strzeleckiego, związanych serdecznymi węzłami ideowego braterstwa, uświęconego patronatem Józefa Piłsudskiego — jest to dzień szczególnie radosny, jako rocznica największego zwycięstwa Józefa Piłsudskiego.

Wzywamy tedy całą zorganizowaną w naszych szeregach młodzież polską do stawienia się w dniu święta Niepodległości w karnych szeregach żołnierskich do przeglądu naszych serc i sił przez władze wojskowe.

Wraz z całą młodzieżą polską odczuwamy głęboko wielką dumę z apelu władz wojskowych. W karnych szeregach stanimy wraz ze

Sokolni przy ul. Szkolnej 4 w Sielcu uroczystą akademią dla uczczenia rocznicy odzyskania naszej Niepodległości, na którą złożą się: przemówienie p. Br. Góreckiego p.t. „W rocznicę odzyskania Niepodległości” oraz koncert orkiestry tegoż Koła pod batutą p. Szyllera. Zarząd zwraca się z apelem do wszystkich rezerwistów i miejscowego społeczeństwa o jak najliczniejsze przybycie. Wstęp bezpłatny.

wszystkimi innymi organizacjami młodzieżowymi, by zadokumentować nie tylko wolę i gotowość do obrony Rzeczypospolitej i dalszej ścisłej, serdecznej współpracy z wojskiem, ale także jedność i solidarność całej młodzieży polskiej w sprawach obrony Państwa.

Oddając w tym dniu hołd sztandarom wojskowym i bohaterom, którzy pod wodzą Józefa Piłsudskiego kładli fundamenty pod gmach Niepodległości — ślubujemy, że we wspólnym marszu naszych oddziałów młodzieżowych z oddziałami wojskowymi zaprawiać będziemy nasze szeregi do rycerskiej i zwycięskiej służby dla dobra i potęgi Polski.”

St. Gierat — prezes CZMW.
Pik J. Jur-Gorzuchowski — prezes zarz. gl. OMP.

Dr. M. Grażyński — przewodniczący ZHP Fr. Paschalski — prezes zarz. gl. ZS.
R. Tyczyński — sekretarz CZMW.
A. Małcki — prezes WWOMP.
Mgr J. Sosnowski — sekretarz gen. ZHP
W. Kotarbiński — sekretarz gen. ZS.

Losowanie 3 proc. pożyczki inwest.

W drugim dniu losowania 3 proc. premijowej pożyczki inwestycyjnej II em. padły następujące wygrane:

Po zł 1000 Seria 1 n-ry: 427 1679 2098 2590 4147 9135 9247 11255 11025 12723 14590 18539 21723 21205 21209.

Seria 9 n-ry: 1465 4089 5024 5517 6058 9504 9056 12962 12548 15570 17654 19401 20970 20247 22865 22765.

Seria 12 n-ry: 1259 3709 3592 3594 4816 4818 7552 8664 11271 11998 12428 14320 15640 18528 21413.

Seria 21 n-ry: 2708 2815 6275 8958 9021 11028 12114 13624 15286 17101 17505 17736 19316 20707 21745.

Seria 26 n-ry: 570 2675 2022 3986 4857 4419 4217 9404 13423 14825 14128 16685 17072 17360

Seria 32 n-ry: 1532 3453 5512 7648 8161 9378 11526 14559 15915 16534 16494 17291 18317 19308 20718 22484.

Seria 36 n-ry: 4089 5666 9614 10383 1179 11212 11131 12789 14562 17195 17522 18015

19415 20914 22066.
Seria 46 n-ry: 174 2647 5542 6896 11971 13096 13782 13668 14511 14196 18664 18806 19741 21051 21519.

Seria 48 n-ry: 1894 1012 6472 12140 12491 12737 13278 15499 17569 17840 18500 18442 20648 21674 21207.

Po zł 500 Seria 15 n-ry: 672 1834 1077 2438 3634 4098 4689 6977 6867 6440 8999 8967 9819 9006 9417 10770 10800 11815 11865 14127 13876 15575 15121 15913 16643 16444 17208 18702 18784 19376 19682 19166 20299 20444 21071.

Seria 16 n-ry: 2916 3218 3911 5540 4918 5601 6869 7074 5994 8469 8465 8673 8193 9449 9878 10287 11314 12482 15487 13529 14828 15608 16128 16678 16186 16082 17165 17073 18770 19709 20255 20623 20688 20635 20505.

Seria 39 n-ry: 300 458 906 1888 2144 2161 3370 3175 4077 5242 6544 6150 8191 8861 8877 9692 10501 10274 10823 11181 11328 12510 13506 15762 15194 16379 17928 17297 18434 21415 21995 21215 22578 22954 22067.

Propagandowe zebranie pracowników umysłowych Dąbrowy Górń.

Staraniem Zarządu Dąbrowskiego oddziału Polskiego Związku zawodowego pracowników przemysłowych i handlowych Rz. P. w Sosnowcu (ul. Sienkiewicza 17-a) odbyło się w ub. niedzielę w lokalu Resursy propagandowe zebranie pracowników umysłowych przy licznym udziale uczestników, na którym referaty wygłosił prezes Zarządu Głównego p. Włodzimierz Grunwald i sekretarz generalny p. Kazimierz Ostrowski.

Z referatów tych wynika, że Związek (wraz z Unią Związków zawodowych pracowników umysłowych w Warszawie) w ostatnich czasach bardzo wydawnie posunął sprawę realizacji umów zbiorowych i partraktacji z przemysłowcami odbędzie się w najbliższym czasie. Ostatnio Rada Zjazdu przemysłowców górniczych w Sosnowcu zawiadomiła zarząd Związku, że termin rozmowy na temat umów zbiorowych zostanie wyznaczony w drugiej połowie bieżącego miesiąca.

Inspektorat pracy w Częstochowie zwoluje

przedwstępna konferencję na dziś, wtorek dnia 9 bm., w Krakowie odbędą się partraktacje w dniu 20 bm. dla okręgu małopolskiego, Inspektora Pracy w Zawierciu zapowiedział konferencję na przyszły tydzień, pozostawali by zatym okręg radomsko - kielecki, gdzie akcję zarobkową bezpośrednio prowadzi Związek obecnie z dyrekcją Zakładów Ostrowieckich.

Po wiece w Kielcach, który odbędzie się w niedzielę dnia 14 bm. po zorganizowaniu tamtejszego terenu, przystąpi zarząd Związku do akcji o umowy zbiorowe.

Również obecni na zebraniu technicy poruszali sprawę współpracy Związku ze Związkiem techników Rz. P., Oddział w Dąbrowie Górnicej. W tej sprawie odbędzie się w najbliższych dniach wspólne posiedzenie w Dąbrowie.

Po krótkiej dyskusji zebrani uchwalili rezolucję, wyrażającą podziękowanie zarządowi

Skazanie biedaszybikarzy ZA WYDOBYWANIE WĘGLA

Na terenach nieczynnej kopalni „Jarosław” należącej do Tow. Sosnowieckiego, Władysław Grabowski (Sosnowiec, Szpitalna 8), Bolesław Balamit (Sosnowiec, Dębowa 12), Jan i Ludwik Obierzyński (Sosnowiec, Krakowska 9), Bolesław Brzozowski (Sosnowiec Dębowa 16), Stanisław Wicławek (Sosnowiec, Kuźnica 1), Józef Puc (Sosnowiec, Zamkowa 12) i Władysław Porębski (Klimontów) wykopalni szyb i wydobywali węgiel.

Wczoraj wszyscy zaszli na ławie oskarżonych w Sądzie okręgowym w Sosnowcu.

W wyniku rozprawy zostali oni skazani po dwa tygodnie aresztu.

WYCIERACZKI

szczotkowe, szczotki do froterowania, szczotki ryżowe, trzepakki, miotłki i t. p. w wielkim wyborze poleca:

SKŁAD MATERIAŁÓW APTECZNYCH

Z. JACKOWSKI

Dąbrowa Górń., 3 Maja '36. Tel. 68-262.

Skazanie szofera ZA SFALSZOWANIE ZNAKU REJESTRACYJNEGO

Sąd okręgowy w Sosnowcu rozpatrywał wczoraj sprawę Mendla Fajgenblatta (Sosnowiec, Kaliska 37) szofera z zawodu, oskarżonego o sfalszowanie znaku rejestracyjnego na samochodzie. Sąd skazał Fajgenblatta na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem wykonania kary na 2 lata.



PIĘKNY PULLOVER!

Petrokatłość — to cecha tegorocznej mody. Nic więc dziwnego, że pullover jest koloru złotego, białego, niebieskiego lub czerwonego.

PROGRAM RADIOWY

WTOREK 9 LISTOPADA

6.15 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”; 6.20 Gimnastyka. 6.40 Muzyka z płyt. 8.00 Audycja dla szkół. 11.15 Audycja dla szkół. 11.40 Franciszek Liszt: Koncert Es-dur (płyty). 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 13.00 Koncert zyczeń. 13.15 Muzyka gra (płyty). 14.25 Wiadomości bieżące. 14.35 Muzyka (płyty). 15.80 Wiadomości gospodarcze. 15.45 „Rzeczy ciekawe z pięciu części świata” audycja dla dzieci starszych. 16.05 Przegląd aktualności finansowo-gospodarczych. 16.15 Trio salonowe rozgłośni poznańskiej. 16.50 Pogadanka aktualna. 17.00 Reportaż Romana Zrebowicza. 17.15 Koncert orkiestry dętej. Transmisja z wystawy radiowej w Bydgoszczy. 17.50 „Struś” pogadanka. 18.00 Wiadomości sportowe. 18.15 „Radio do słuchaczy”. 18.25 Piosenka (płyty). 18.45 Kącik młodzieży przysposobienia rolniczego. 19.00 „Nieśmiertelne książki” — wieczór III Plutarcha „Żywo!”. 19.30 „Polska twórczość chóralna” w wykonaniu I warszawskiego Koła śpiewaczego. 19.50 Pogadanka aktualna. 20.00 Muzyka taneczna z filmów dźwiękowych. Wykonawcy: Mała orkiestra P. R. z udziałem Caworki Radiowej. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Koncert symfoniczny. Wykonawcy: orkiestra pomorskiego Towarzystwa muzycznego, i solista. 22.00 Recital fortepianowy Arwid'a Żilinskiego. 23.00 Muzyka lekka i taneczna (płyty).

Wykonanie i koszty inwestycji w Sosnowcu oddanych w ub. niedzielę do użytku publicznego

Wczoraj podaliśmy przebieg niedzielnych uroczystości w Sosnowcu związanych z poświęceniem i oddaniem do użytku publicznego: rozbudowanego szpitala na Pekinie, szkoły powszechnej przy ulicy Suchej, osiedla robotniczego i trzech ulic, których jezdnie zostały wyłożone kostką, a mianowicie: Żeromskiego, Orlej i Będzińskiej.

Dzisiaj podajemy garść szczegółów dotyczących wspomnianych obiektów.

SZPITAL NA PEKINIE

Szpital na Pekinie, przed rozpoczęciem remontu znajdował się w takim stanie, że zagrażało mu unieruchomienie w każdej chwili. Zarząd miejski miał więc do wyboru albo budowę nowego szpitala lub też rozbudowę i gruntowny remont dotychczasowego szpitala.

Budowa nowego szpitala wymagała kupna nowego placu lub zbiorzenia starego szpitala, w związku z czym miasto zostało zobowiązane szpitala przynajmniej na okres dwóch lat. Koszt nowego szpitala wynosiłby ponad pół miliona zł. Biorąc to wszystko pod uwagę zarząd miejski postanowił przebudować stary szpital kosztem 95 tys. zł. Ponieważ okazała się konieczność rozszerzenia robót, wydatki wyniosły 150 tys. zł. Skutkiem przebudowy ilość łóżek powiększyła się w szpitalu z 60 na 100. W szpitalu dobudowano: nową kotłownię dla centralnego ogrzewania, część administracyjną i 2 pomieszczenia szpitalne, nową klatkę schodową, piętro nad całym szpitalem, gdzie urządono mieszkania dla lekarzy. W szpitalu zainstalowano centralne ogrzewanie systemu wodnego oraz wykonano szereg innych prac.

SZKOŁA PRZY UL. SUCHEJ

Plac przeznaczony pod budowę szkoły wynosi 6.400 m kw. Szkoła mieści się w budynku 2-piętrowym, częściowo podpiwniczonym. Ściany budynku wykonane z cegły, zaś filary i podciąg okienne, jak również prawie całą klatkę schodową wykonano z żelazobetonu, dla większej mocy i łatwiejszej konserwacji. Szkoła mieści: 6 normalnych sal szkolnych z oświetleniem południowo - wschodnim, 7-a klasa z oświetleniem zachodnim o normalnej szerokości i długości 12 metrów. W parterze umieszczono dużą szatnię, na I piętrze — pokój na pomoce naukowe, pokój dla kierownika i pokój dla nauczycieli z osobnymi umywalkami i wygodkami.

W parterze i na II piętrze urządono wygodki dla chłopców wraz z pisuarami, na I piętrze urządzenia te przeznaczone są dla dziewczyn. Również na każdym piętrze urządono umywalki.

W bież. roku wykonano kompletnie wnętrze budynku, zaś na rok przyszły pozostawiono wyprawę zewnętrzną budynku, urządzenie boiska sportowego, ogródków doświadczalnych oraz budowę mieszkania dla kierownika szkoły i woźnego, przewidzianych w projekcie w osobnym budynku. Dla ułatwienia młodzieży szkolnej dostępu do szkoły, Zarząd miejski polecił zabrukować jezdnię i ułożyć chodniki. Kubatura budynku wynosi 4.686 m. sześć. Dotychczasowy koszt budowy — 133.800 zł.

OSIEDLE ROBOTNICZE

Wybudowano 36 domków bliźniaczych dla 72 rodzin.

Każde mieszkanie zawiera: pokój, kuchnię, wygodkę, piwnicę i strych. Mieszkania posiadają instalację kanalizacyjną i elektrycznego oświetlenia, wykonane przez miasto. Powierzchnia ogródka wraz z placem pod budynkiem wynosi ponad 300 m. kw. Powierzchnia użytkowa mieszkania wyn. 37 m. kw. Na każdej działce wykonano ogrodzenie siatki na słupach drewnianych oraz wybudowano komórki.

Koszta budowy łącznie z kosztami zaciągnięcia pożyczek, wydzienienia poszczególnych działek do oddzielnych ksiąg hipotecznych i przeprowadzenia wszelkich formalności rejestracyjnych i hipotecznych wyniosły ogółem 417.293 zł. Zatem koszt przeliczony jednego domku z terenem i kosztami uzbrojenia wynosił 5.795,74 zł.

Nabywcy domków obciążeni zostali hipotecznie pożyczką t. zw. budowlaną w kwocie zł 3.402 spłacalnej w 100 ratach półrocznych, wymuszających po zł 55,75 i pożyczką terenową i uzbrojenia wynoszącą od 1.731,20 zł do 2.059,32 zł w zależności od wielkości terenu. Ta ostatnia pożyczka spłacalna jest w ciągu 15 lat. Półroczna rata jej wynosi od 67,97 do 57,70 zł. Najwyższa zatem rata miesięczna wynosi po zł 20,29 w ciągu pierwszych 15 lat, w ciągu zaś ostatnich 35 lat po 8,96 zł, przy

czym nabywca staje się natychmiast hipotecznym właścicielem domu.

PRZEBUDOWA ULIC

Przebudowane i wyłożone kostką bazaltową ulice: Będzińska, Orla i Żeromskiego są odciążeniem drogi państwowej N. Bieruń — Cze-

stochowa. Długość odcinka wynosi 1590,70 m. b.

Roboty rozpoczęto dn. 11 maja br. a ukończono 6 listopada br. Ruch na całej trasie odbywał się już od 20 października.

Kostkę, wartości 83.600 zł otrzymało miasto jako dotację z Min. komunikacji. Ogólny koszt przebudowy ulic wyniósł 267.673 zł.

„Woli umrzeć, niż robić”

UKARANIE 16 ŻYDÓW ZA NIEDBAŁE SPŁACENIE ZAST. OBOWIĄZKU SŁUŻBY

Już kilkakrotnie pisaliśmy, że zdarzają się wypadki, iż ci, którzy spełniają obowiązek zastępczej służby wojskowej, zaniedbują się w poleconych im pracach.

Wczoraj Wydział karny starostwa powiatowego w Będzinie ukarał doraźnie po 50 zł grzywny 16 mieszkańców Będzina, za niedbałe wykonywanie tego obowiązku. Charakterystycznym jest, że ukaranymi są sami żydzi, a mianowicie: Hendel Fiszel (talmudysta), Będzin, ul. Małachowskiego 16, Mordka Blaifer, ul. św. Jana 8, Lejb Domb, Kołtataja 44, Chaim Drozdek, Zawodzie 3, Izzaak Englart, Małachowskiego 33, Abe Erlich.

ELNIANIE ZAST. OBOWIĄZKU SŁUŻBY

Plac 5 Maja 11, Abram Teller, Kołtataja 37, Jakub Szymon Frydman (talmudysta), Modrzejowska 87, Hil Gerlic, Modrzejowska 64, Aron Glik — subjekt sklepowy, Rybna 9, Josek Joskowicz — knawiec, Kołtataja 12, Juda Lejb Ajzner — Plac 3 Maja 5, Szyja Altman — Prez. Mościckiego, Chaskiel Frajzman — buchalter, Sączewska 8 i dwa bracia talmudysty Josnes Bergier i Berysz Bergier, zamieszkali przy ul. Małachowskiego 7.

Wypada nadmienić, że jeden z ukaranych żydów wyraził się do dozorczy, że „woli umrzeć niż robić”. Powiedzenie to najlepiej charakteryzuje stosunek danego osobnika do państwa polskiego.

Czy kierownik żydowskiej szkoły brał podarunki od rodziców uczniów?

W Sądzie okręgowym w Sosnowcu rozpoczął się oskarżenia prywatnego, ciekawy proces o zniesławienie kierownika żydowskiej szkoły powszechnej nr. 8 w Sosnowcu, przy ul. Ostrogórskiej 5, Zyskinda Majerczyka przez Ieka Schwimera (Sosnowiec, Wielka 25).

Schwimmer wystosował do kuratorium krakowskiego pismo, w którym zarzucił Majerczykowi, iż ten przy przyjmowaniu dzieci do szkoły dawał pierwszeństwo tym, których rodzice dawali mu podarunki.

Rozprawa została odroczone z powodu nie stawienia się głównych świadków.

Komisja sądowa na miejscu katastrofy balkonowej

We wczorajszym numerze donieśliśmy o poważnej katastrofie balkonowej, jaka wydarzyła się w ub. niedzielę wieczorem w Sosnowcu, przy ul. Dekerta 20.

Jak wiadomo, wskutek zawałenia się balkonu na podwórzu runęło pięć osób. Jedną z nich, a mianowicie służącą Antonina Śliwa, zmarła na miejscu katastrofy, cztery zaś inne osoby, które doznały ciężkich obrażeń przewieziono do szpitala żydowskiego.

Stan pozostałych ofiar katastrofy

jest groźny.

Jak się okazuje, w domu w którym wydarzyła się katastrofa odbywało się w oficynie na drugim piętrze wesele u niejakiego Humelfarba.

Gdy zaczęła grać muzyka na balkonie zebrał się lokatorzy, aby posłuchać muzyki. Obciążony nadmiernie stary balkon nie wytrzymał ciężaru i runął.

Dzisiaj w południe przybędzie na miejsce katastrofy komisja sądowo-policyjna z udziałem inż. budowlanego.

ŻYCIE GOSPODARCZE

Eksport węgla kamiennego w październiku rb

Eksport węgla kamiennego w październiku rb., w związku z sezonowym wzrostem zapotrzebowania na światowym rynku węglowym, zwiększył się w porównaniu z poprzednim miesiącem o 84 tys. ton, przewyższając jednocześnie o 226 tys. ton wywóz w analogicznym miesiącu r. ub. Wzrost wywozu nastąpił jedynie z rejonu śląskiego, z którego wyeksportowano 920 tys. t., natomiast z rejonu łubrowskiego wywieziono tylko 147 tys. ton.

Co się tyczy poszczególnych grup rynków, to eksport na rynki środkowo - europejskie zwiększył się o 9 tys. ton i wyniósł 91 tys. t. Wzrost ten został spowodowany zwiększonymi wysyłkami do Austrii i krajów sukcesyjnych.

Eksport na rynki skandynawskie wzrósł o 5 tys. ton do 372 tys. ton, przy czym wzrosty wysyłki do Norwegii i Finlandii, natomiast zmniejszyły się do Danii i Islandii.

Wywóz na rynki bałtyckie utrzymał się prawie na poziomie miesiąca poprzedniego. Wysyłki na rynki zachodnio-europejskie wzrosły i stanowiły 254 tys. ton, przy czym wzrost wywozu nastąpił do wszystkich krajów, objętych tą grupą rynków, prócz Belgii do której wywóz utrzymał się na poziomie miesiąca poprzedniego.

Eksport węgla na rynki południowo-europejskie wzniósł się i wyniósł 163 tys. ton. Wzrost ten został wywołany zwiększonymi wysyłkami węgla do Włoch i na Maltę.

Wywóz na rynki pozaeuropejskie kształtował się pomyślnie, na co wpłynęły zwiększone wysyłki do Algieru oraz wznowienie wywozu do Afryki Północnej.

W eksporcie do Gdańska zaznaczyło się pewne osłabienie. Odbiór węgla okrętowego pozostał na poziomie miesiąca poprzedniego i stanowił 110 tys. ton.

Przeładunek węgla w portach Gdynia — Gdańsk w październiku w stosunku do września

wzrósł o 58 tys. ton i wyniósł 902 tys. t., przy czym przeładunek w Gdyni zwiększył się o 62 tys. ton, stanowiąc 616 tys. ton, natomiast w Gdańsku przeładunek ten zmalał o 24 tys. ton i wyniósł 286 tys. ton.

WKLADY OSZCZĘDNOŚCIOWE PKO W PAŹDZIERNIKU 1937 R. W miesiącu październiku wkłady oszczędnościowe, jak również liczba oszczędzających wykazują dalszy znaczny wzrost. Stan wkładów zwiększył się o 4.680.927 zł, osiągając na dzień 31 października rb. sumę zł 741.749.444. Jednocześnie ze wzrostem wkładów oszczędnościowych zwiększyła się bardzo znacznie liczba oszczędza-

jących w PKO. W ciągu października rb. PKO wydała 117.142 nowych książeczek oszczędnościowych. Liczba czynnych książeczek oszczędnościowych wynosiła na dzień 31 października rb. ogółem 2.772.265.

15 1/2 MILIONA ZŁ UJEMNEGO SALDA W HANDLU Z NIEMCAMI. Tegoroczna wymiana handlowa polsko-niemiecka przyniosła jak dotychczas znaczną nadwyżkę wartości importu nad eksportem, co jednak niewątpliwie z końcem roku zostanie wyrównane. Dotychczas bowiem, to znaczy w ciągu pierwszych 3 kwartałów rb. przywieźliśmy z Niemiec za 128.652 tys. zł, wywoźąc jednocześnie za 113.141 tys. zł, czyli saldo ujemne wynosi 15.491 tys. zł. W tym samym okresie z ub. przy nieco mniejszych obrotach mieliśmy również saldo ujemne, jednakże w wysokości tylko 1.311 tys. zł. Szczególnie znaczne było saldo ujemne we wrześniu rb., gdyż wyniosło 6.508 tys. zł.

KUPIECIWO DETALICZNE U MINISTRA A. ROMANA. W tych dniach minister przemysłu i handlu A. Roman przyjął delegację Centralnego Związku detalicznego kupiectwa chrześcijańskiego w osobach pp.: prezesa W. Mierzejewskiego, St. Józefowicza i kierownika biura W. Pintary. Delegacja związku wręczyła ministrowi pamiątkowy album Kiermaszów kupieckiego. P. minister niezwykłe przychylnie ustosunkował się do delegacji, przy czym okazał żywe zainteresowanie rozwojem kiermaszów kupieckich, które w zasadzie stanowią związek przyszłych targów warszawskich.

TARYFA TOWAROWA POLSKO-WĘGIERSKA I POLSKO-JUGOSŁOWIAŃSKA. W związku z niekorzystną sytuacją na rynku pasz i zapowiedzią poważniejszych tranżakcji na import pasz do Polski, została opracowana na bezpośrednia taryfa artykułowa polsko-węgierska. Wejście w życie tej taryfy przewiduje się na 15 listopada rb. Z dniem 15 listopada weszła w życie taryfa towarowa polsko-jugosłowiańska kolejowego. Taryfa ta jest wynikiem prac, mających na celu dalszą rozbudowę jej dla bezpośredniej komunikacji towarowej między Polską i Jugosławią.

GIEŁDA PIENIĘŻNA

Waluty: Dolar 5,26, Fr. franc. 17,61, Funt ang. 26,26, Gulden gd. 99,80, M. niem. 14, srebrna 118.

Papiery procentowe: Dolarówka 39, 3 proc. inwest. I em. 70,50, serie 82,50 4 proc. konsolid. 59,50, Konwers. 62, 4 i pół pr. pol. wewn. 55,75.

KRONIKA ZAWIERCIA

S. p. Fr. Bauerertzowa

W ub. sobotę zmarła śp. Franciszka Bauerertzowa z Henschlów, wdowa po śp. Józefie, znanym przemysłowcu i obywatelu ziemskim, w Myszkowie pod Zawierciem, przeżywszy lat 85.

Zmarła cieszyła się ogólną sympatią poważaniem i szacunkiem wśród pracowników i robotników firmy B-cia Bauerertz. Ponieważ i dla biednych miała dobre serce, niosąc pomoc w potrzebie przeto jej śmierć wywołała powszechny żal.

Eksportacja zwłok do kaplicy w Miączowie nastąpiła wczoraj, skąd po nabożeństwie żałobnym o godz. 10 rano nastąpiło wyprowadzenie zwłok do grobu rodzinnego w Myszkowie.

× LOSY ZWIĄZKU REZERWISTÓW W ZAWIERCIU. W ub. niedzielę odbyło się nadzwyczajne zebranie Związku rezerwistów koło w Zawierciu — przy udziale ponad 120 osób. Zebranie zostało zwołane przez zarząd powiatowy Z. R. celem reorganizacji Koła, które od 3 lat nie wykazuje żadnej działalności organizacyjnej. Na zebraniu obecny był prezes śląskiego okręgu Z. R. rejent Maruskiewicz z Katowic, który przewodniczył w zebraniu. Zebranie miało charakter burzliwy. W wyniku zebrania, wszyscy obecni tak starsi jak i nowi członkowie wpisali się do listy, deklarując pracę w organizacji Z. R. oddział w Zawierciu. Na tym zebraniu zakończono.

Za parę tygodni zostanie zwołane walne zebranie Związku rezerwistów w Zawierciu, celem wyboru nowych władz zarządu. Jednym z najpoważniejszych kandydatów na prezesa jest p. Wł. Wólcik. Dodać należy, że nie wykonano Dcm rezerwisty w Zawierciu przez zaniedbanie pracy organizacyjnej, zaczęła się niszczyć, to też wiele pracy czeka nowy zarząd.

× SPRAWA ZATRUVANIA POWIE TRZA. W związku z protestem obywateli miasta Zawiercia w sprawie zatrufania powietrza w mieście przez fabrykę „Polski Przemysł Octowy” w Zawierciu, sąd komisyjny województwa Kieleckiego, odbyty w starostwie w Zawierciu w dniu 3 bm. postanowił wstrzymać dalszą rozbudowę fabryki.

ZE SPORTU

Czy Jędrzejowska najlepsza tenisistka polska porzuci szeregi sportu amatorskiego

Chega ustalić, czy najlepsza tenisistka Polki i wicemistrzyni Wimbledonu Jadwiga Jędrzejowska porzuci naprawdę szeregi sportu amatorskiego — jak to twierdzą uporzędkowane agencje zagraniczne — czy też nie, referat sportowy Polskiego Radia zorganizował ciekawą audycję z udziałem Jędrzejowskiej i członków PZLT radcy Olchowicza i dyr. Zielńskiego. Wywiady przeprowadził red. Włodarczykiewicz, który przede wszystkim prosił naszą mistrzynię

o wyjaśnienie pogłosek co do rzekome zawartej umowy z Helen Wills-Moody o rozegranie szeregu pokazowych spotkań. Odpowiedź Jędrzejowskiej brzmiała dosłownie następująco:

— Jeszcze podczas pobytu w Ameryce slyszalam wielokrotnie, że tamtejsi zawodowcy mówią się z zamiarem uzupełnienia swych drużyn przez wciągnięcie do nich kobiet. Slyszałam nazwisko Wills-Moody, jako tej, która pierwsi ma zamiar przyjąć propozycje. Ktoś wymienił podobno i moje nazwisko. Obecnie powiedzialam się z dezepz amerykańskich o przejściu Wills-Moody na zawodowstwo. Podobno Wills-Moody miała twierdzić, że pierwsza jej przeciwniczką będą ja, ja jednak dotąd konkretnej propozycji nie otrzymałam.

Red. Włodarczykiewicz: — Tak, rozumiem, że przypuszczamy, że otrzyma pani korzystną propozycje — co wtedy?

Jędrzejowska: — Panie redaktorze, doprawdy trudno mi w tej chwili dać odpowiedź na to pytanie. Moim największym pragnieniem jest pozostać amatorką i grać dalej dla Polski. Byłabym też najszczęśliwszą gdybym mogła tutaj, w Polsce, znaleźć trwale podstawy egzystencji. Niestety jednak

moja sytuacja materialna nie jest wesoła. Mam starych rodziców w Krakowie, którym muszę i powinienem zabezpieczyć dach nad głową i znośną egzystencje.

W obecnej mojej sytuacji trudno jednak wylądować w tym, gdyż nawet ja sama borykam się często z różnymi trudnościami. Gdybym więc istotnie otrzymała jakąś poważną propozycje — to mimo mej silnej i szczerzej chęci pozostania amatorką —

musiałabym bardzo poważnie zastanowić się nad nią.

STANOWISKO POLSKIEGO ZWIĄZKU LAWN - TENISOWEGO

Następnie sabszał głos radca Olchowicz, który imieniem Pol. Zw. Lawn-tenisowego skłzył następujące oświadczenie:

„Podczas pobytu naszej mistrzyni w Ameryce dochodziły do Polskiego Związku Lawn-tenisowego wiadomości o rzekomych propozycjach czynionych Jędrzejowskiej o porzucenie szeregów amatorskich i zasilenie kadr tenisa zawodowego.

Obecnie pogłoski te ukazują się raz po raz na łamach prasy całego świata, co jest już samo przez się dowodem tej wielkiej, całkiem zasłużonej popularności jaką się cieszy nasza mistrzyni w Europie i za oceanem.

Oczywista jest rzeczą, że przejście naszej sympatycznej Jadzi do szeregów zawodowych stałoby się niepowetowaną stratą dla tenisa polskiego, niemniej jednak znając trudne warunki egzystencji jej sędziwych rodziców nie sposób byłoby odmawiać mistrzyni naszą od sięgnięcia po laury tenisa zawodowego, skoro dachy jej to mogło poważnie środki materialne, zapewniające spokojny byt ukochanym przez nią rodzicom. Znakom jednak chlubną ambicje sportową Jędrzejowskiej i jej gorący patriotyzm z góry wyrazić mogą przeświadczenie, że tak czy owak będzie mistrzyni naszą godnie i nadal imię sportu polskiego na szerokim świecie rozstawia.

OŚWIADCZENIE DYR. ZIELŃSKIEGO

„Niewiele mogę dodać do słów kolegi mego, pana radcy Olchowicza. Byłem naocznym świadkiem tegorocznych sukcesów panny Jędrzejowskiej w Anglii i tej olbrzymiej wprost

i bezcennej propagandy, jaką swym występami zrobiła dla Polski. Propagandą, która z Anglii promieniuje na cały świat chyba, a o której my tutaj naprawdę tak niewiele wiemy. Wydaje mi się jednak, że gdyby istotnie Jędrzejowska zdecydowała rozstać się z nami

KRONIKA SPORTOWA

STRZAŁY PO MECZU PIŁKARSKIM W CHRZANOWIE

W Chrzanowie, po meczu o mistrzostwo ligi okręgowej między drużyną ZS Chełmek i miejscowym Fablokiem, do wsiadających do autobusu graczy ZS Chełmka, ktoś z tłumy, oddał strzał rewolwerowy.

Jeden z zawodników został raniony odłamkami szkła.

Policja wszczęła natychmiast dochodzenie, które niewątpliwie doprowadzi do ujęcia sprawcy.

Bójka i awantur nie brakuje, niestety, na naszych boiskach piłkarskich, ale strzał rewolwerowy, mogący pozbawić życia to już nie wybryk, lecz pospolita zbrodnia.

C. G. SCHOEN — H. DIETEL 5:0 (4:0)

W ub. niedziele odbył się w Sosnowcu mecz piłkarski między zespołami pracowników umysłowych zakładów włókienniczych C. G. Schoen i H. Dietla. Zwyciężył zespół fabryki Schoena w stosunku 5:0 (4:0).

Dochód z meczu przekazano na FON.

PORAŻKA I ZWYCIĘSTWO NIEMIECKICH BOKSERÓW W POLSCE

Pięściarska drużyna niemiecka „Punching“ z Magdeburga rozegrała mecz w Poznaniu z Wartą, zakończony zwycięstwem Warty 12:4.

to nie mogliśmy podnosić żadnych sprzeciwów,

zachowując jedynie we wdzięcznej pamięci te wielkie jej zasługi dla rozstawiania dobrego imienia sportu polskiego na całym świecie.

W wadze muszej spotkał się Sobkowiak II z Niemcem Więckowskim, który zwyciężył Sobkowiaka II na punkty.

W Bydgoszczy Niemcy z Punching w stosunku 9:7 odnieśli zwycięstwo nad Astoria.

BIEG ŚW. HUBERTA

W niedziele odbył się na zakończenie sezonu jeździeckiego konny bieg myśliwski św. Huberta zorganizowany przez Warszawski Klub Jazdy Konnej.

Start i meta biegu znajdowały się w Wilanowie, a trasa, wynosząca ok. 14 km, biegła przez Natolin, Wolęc i Moczydło. W biegu znieko udział ponad stu jeźdźców, których podzielono na trzy grupy. W pierwszej grupie mastrem był młn. Lechnicki, a kontramastrem imż. Skarżyński, w drugiej grupie — rtm. Zdanowicz, a w trzeciej rtm. Sołtan.

TABELA LIGOWA

Cracovia	18	26:10	43:16
A. K. S.	17	24:10	35:17
Ruch	18	23:15	46:29
Warta	18	20:16	40:36
Pogoń	18	19:17	25:23
Warszawianka	18	18:18	34:44
Wisła	17	17:17	31:21
Ł. K. S.	18	16:20	36:39
Garbarnia	18	15:21	28:39
Dab	18	0:36	0:54

Kainowa zbrodnia w Niegowonicach

Smiertelne uderzenie sztachetą w głowę

W ostatnich dniach na terenie powiatu Zawierciańskiego rozegrała się tragedia rodzinna.

W Niegowonicach, gm. Rokitno-Szlacheckie, w czasie bójki, jaka wywiązała się między braćmi 19-letnim Władysławem Skakubanem a 17-letnim Janem, Władysław Skakuban uderzył w lewą skroń młodszego brata sztachetą oderwaną z plotu, w której tkwił gwóźdź. Na skutek silnego uderzenia

Jan Skakuban zmarł wśród męczarni dnia 4 bm.

Dopiero kursujące plotki wśród sąsiadów zawiadomiły policje o tajemniczej śmierci 17-letniego Jana Skakubana.

Policja zabójcę aresztowała.

Wiadomość o strasznej zbrodni kainowej rozeszła się szybko po całym powiecie, wywołując wstrząsające wrażenie.

Kronika olkuska

Samobójstwo czy wypadek OLKUSZANINA W WISŁE

Do Olkusza należąca w dniu wczorajszym wiadomość o wydobyciu zwłok z Wisły w okolicy Świerzach Górnych (pow. Kozienicki), Jana Kajdy, z zawodu ślusarza, kawalera, zamieszkałego w Olkuszu przy ul. Stawkowskiej 55. Kajda w kwietniu rb. wyjechał z Olkusza w poszukiwaniu pracy.

Czy Kajda padł ofiarą wypadku, czy też popełnił samobójstwo na razie ustalić nie zdołano, gdyż zwłoki uległy pewnemu rozkładowi.

Nowy oddział RODZINY REZERWISTÓW

W Witeradowie pod Olkuszem założone zostało koło Rodziny rezerwistów.

NA KANWIE

ZEPSUTA „MAMA”

— O co pan oskarża Stanisława Gęborka?
 — O to, że mojemu synkowi mamę zepsuł.
 — Mamę?
 — Jako? Pańską żonę zepsuł.
 — E, gdzie tam. Moja żona nie taka. Mamę zepsuł, co ja synkowi kupilem.
 — Już lepiej ja powiem panu sędziemu — rzekł oskarżony Gęborek. — To było tak:

Siedzę sobie w domu i robię swoją robotę. Nagle słyszę, że na schodach jakieś dziecko beczy: „Mamaaa!” Po chwili znowu: „Mamaaa!” A tak żałośnie płakało, że pomyślałem sobie: Wyjdę i zobaczę, czego to małeństwo tak płacze. Może kto je skrzywdził, albo je brzuszek rozbolił.

Wyglądam na schody, a tu nikogo nie ma. Więc naturalnie wracam do roboty. Ale, nie zdążyłem usiąść, a tu nagie z podwórca zno-

wu słyszę „mama” i tak bez końca.

A ja, proszę sądu wysokiego, grawer jestem i muszę mieć spokój przy robocie. Lece więc na podwórko i rozglądam się. Patrze, a tu Zbyszek, synek tego pana Rykalskiego, co mnie oskarża, siedzi sobie na ziemi. Więc powiadam do smarkacza:

— Czego beczysz?

A chłopak się śmieje: A bo ja beczę?

— Przecież tu jakieś dziecko płacze? — mówi do niego, ale widzę, że mały śmieje się ze mnie, więc poszłem z powrotem do mieszkania.

Wziąłem się za robotę, a tu znowu: „Mamaaa!” I jeszcze raz „mamaa!” i tak w kółko. Postanowiłem sobie już nie wychodzić, ale bachor tak się wydziera, że aż serce boli. Ha, myślę sobie, trudno, pójdę znowu zobaczyć,

przecież byłbym człowiekiem bez serca, gdybym takie małeństwo bez opieki zostawił.

Wychodzę na podwórce, ale już po cichutku, żeby dzieciaka nie spłoszyć i co widzę? Zbyszek siedzi na ziemi, a w ręku trzyma taką zabawkę, co krzyczy „mama”, jak się ją przekreca do góry nogami.

Rozmiewałem się okrutnie, że mnie smyk na dudka wystrychnął, wyrwałem mu tę „mama” i rozumiem się, zepsułam ją ze złości.

A teraz proszę pana Rykalskiego, żeby się ze mną po sąsiedzku pogodził, bo przecież to wszystko z dobrego serca zrobiłem; za to kupię Zbyszkowi jedną lalkę, co krzyczy „tata” i druga, co woła „papu”.

Wobec pogodzenia się stron, sprawę umorzono.

Z CAŁEJ POLSKI

KRAWCY ŚLĄSCY MUNDURUJĄ BATALION WOJSKA

Zarząd spółdzielni „Krawiec” w Katowicach postanowił na jednym z ostatnich swych posiedzeń umundurować jeden batalion wojska. W związku z tym zawiązał się komitet, który zajmie się zrealizowaniem uchwały. Wreczemu mundurów armii połączone bądzie ze zjazdem krawców z całego Śląska.

KS. M. RADZIWIŁŁ OSKARŻONY O BIGAMIĘ?

Sprawa ks. Michała Radziwiłła, który zamierza poślubić p. Jeanettę Suchestow, z domu Krantzównę i adoptować jej syna Izaaka, budzi coraz większą sensację. Ostatnio prokurator sądu okręgowego w Ostrowie wszczął doświadczenie przeciw ks. Michałowi i usiłowanie popełnienia bigamii. Okazuje się, że książe Michał Radziwiłł nie posiada prawomocnego rozvodu ze swą poprzednią żoną, a już ogłosił zapowiedzi z p. Suchestow w urzędzie stanu cywilnego w Przygodzicach woj. poznańskie.

OBŁĘD PO STRACIE 20 ŻŁ.

Konduktor autobusów miejskich w Bydgoszczy, Józef Szczepaniak, wydając resztę zapomniał wziąć od pasażera 20-żłotowy banknot. Konduktor spostrzegł brak 20 zł. dopiero wieczorem przy obliczaniu kasy. Zrozpaczony strażką, zaczął szukać pasażera i wreszcie dotarł do pewnego inżyniera, który jednak kategorycznie zaprzeczył, że wziął resztę z 20 zł.

Strata tak podziąkała na konduktora, że rozchorował się umysłowo i musiano go umieścić w szpitalu.

2 RODZINY ZATRUTE MIĘSEM

W Woźnikach Śląskich (pow. Lublińskie) uległy zatruciu, po spożyciu mięsa i kiełbasy, rodziny robotnika kopalniowego Franciszka Kopacza, składająca się z 5 osób, oraz robotnika Wilhelma Hobika, licząca 7 osób. Dochożenie ustaliło, że mięso i kiełbasa kupione były u rzeźnika Franciszka Olchowskiego. Resztę niesprzedanego towaru skonfiskowano. Stan chorych jest ciężki.

MIŁOŚĆ PANNY ZE DWORU DO PAROBKA

Córka obywateli ziemskich na Kujawach, 19-letnia Stefania S. powróciwszy do domu po ukończeniu gimnazjum, zakochała się w urodziwym parobku Michale Świerku, który darzył ją wzajemnym uczuciem. Kiedy rodzice dowiedzieli się o romansie, dziewczyna miała wkrótce zostać matką. Nie mogąc zmieścić ustawicznych wynówek rodziców uciekla z domu i błąkając się po wsiach urodziła dziecko, które zmarło. Dziewczynę aresztowano pod zarzutem dzieciobójstwa. Sekcja zwłok wykazała jej niewinność. Nieszczęśliwa zaczęła znów błąkać się po wsiach, niedłokroć przymierając głodem. Tymczasem rodzice zaczęli jej szukać i wreszcie odnaleźli wycieńzoną do ostatnich granic na szosie p/ł Bydgoszczą. Po kilkutymgodniowej kuracji w szpitalu dziewczyna przyszła do siebie, wzgardziła się na powrót do domu, pod warunkiem, że zostanie żoną Świerka. Rodzice jednak nie dotrzymali danego córce przyrzeczenia, wobec czego dziewczyna uciekla po raz drugi, zostawiając list z prośbą, by więcej jej nie szukano. Dotychczasowe ślady jej nieznajom by odnalazł córki pozostały na razie bez skutku.

Proszek od BÓLU GŁOWY
 DLA DOROSŁYCH ZE ZN. FABR.
KOWALSKINA
 stosuje się również
 PRZY PRZEBIECIENIU
 GRYPIE I KATARZE

puder
ABARID

nie zawiera szkodliwych domieszek. Przygotowany jest na sproszkowanych cebulkach lilii białej.

naście budynków z inwentarzem żywym i martwym. Straty wynoszą około 100 tysięcy zł.

SAMOBÓJSTWO 13-letniego CHŁOPCA

W lesie majątku Anielin pow. Łaskiego powiesił się z nieustalonej przyczyny 13-letni Piotr Chojnacki, syn rolnika. Zwłoki samobójcy znaleźli przechodnie.

Ostatni gołąb z wojny świat.

W Monmouth, w stanie New Jersey, poczwano z honorami wojskowymi ostatniego skrzydatego bohatera z wojny światowej, gołębia pocztowego Mocker.

Gołąb ten „służył” w armii amerykańskiej na froncie francuskim i oddał sprzymierzonym niesłychanie ważne usługi. Pośredniczył on 53 razy w przesyłaniu ważnych wiadomości między komendą armii amerykańskiej a dowódcami dywizji. W czasie takiego lotu Mocker dostał się w ogień nieprzyjacielski i stracił prawe oko.

Mimo to gołąb poleciał dalej i dotarł wręcz zupełnie wyczerpany do komendy armii, której przyniósł ważną wiadomość.

WIATR PRZENIOŚL OGIEŃ DO SĄSIEDNIEJ WSI

We wsi Mokrosy w pow. Wieluńskim w zagrodzie Jama Wróbla wybuchł pożar, który objął kilka zagrod. W akcji ratunkowej wzięło udział 12 oddziałów ochotniczych straży pożarnych i ludność sąsiednich wiosek. Silny wiatr przeniósł żdźbła palącej się słomy do odległej o kilometr wioski Piaski, gdzie również wybuchł pożar, niszcząc kilka-

Potężny i porywający treścią, rozma- chem i genialną realizacją

największy film wszystkich czasów

ZAGINIONY HORYZONT

2.300.000 dolarów kosztowała produkcja tego największego w dziejach kine matografii arcydzieła

Gigantyczne widowisko filmowe. Natchniona gra wykonawców.

Nie było i już nigdy nie będzie takiego potężnego filmu, który dumą napawa cały świat.

Wykonawcy ról gl.

RONALD COLMAN i JANE WYATT

Reżyseria Franca Capry

KINO RIALTO

Warszawska 18

ŚWIATŁO ELEKTRYCZNE
kosztuje dziś 2 razy taniej niż przed 10 laty.

ponieważ ceny prądu spadły o 25 proc., ponieważ wydajność stosowanych żarówek wzrosła o 25 proc.

Nie skąp na światło, bo wiele nie oszczędzisz, a utraconego zdrowia oczu nigdy nie odzyskasz.

Bezpłatnych porad i wskazówek udziela Wydział Propagandy.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA W ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM S.A.

DROBNE OGŁOSZENIA

<p>KUPNO i SPRZEDAŻ</p>	<p>MEBLE</p>	<p>NA SEZON ZIMOWY</p>	<p>LOKALE</p>
<p>WYKWINTNE</p>	<p>stołowe, gabinety, sypialnie, sztuki poje- gycze gotowe i na zamówienie. Nowocze- sne otomany, tapczany przeróbki. Na dogod- nych warunkach po- leca — Chrześcijańska Wy- twórnia</p>	<p>Bielizna damska, mę- ską, pończochy, skar- petki, pulowery, swe- try, apaszki — po ce- nach niskich poleca:</p>	<p>POKÓJ</p>
<p>ciastka oraz wszelkie wyroby cukiernicze po cenach umiarkowanych poleca:</p>	<p>P. TOMCZYK</p>	<p>M. Marzec</p>	<p>kawalerski umeblowa- ny, osobne wejście, la- zienka. Wiadomość u gospodarza, Miła 6.</p>
<p>WL. BASZKOWSKI — Dąbrowa, 3-go Maja 4. Hurt! Detal! 4657</p>	<p>Sosnowiec, Nowopogoń- ska 19. Tel. 630-56. — Przyjmuje pożyczki i obligacje państw. 2482</p>	<p>Sosnowiec, 3 Maja 23. 4842</p>	<p>ZGUBIONE DOKUMENTY</p>
<p>POLITURA</p>	<p>OKAZYJNIE</p>	<p>MUNDURY</p>	<p>ZYGMUNT WYPYCU</p>
<p>Nitrocelulozowa. La- ktery meblowe, pod- gowe, samochodowe poleca: Specjalny Skład Farb i Lakie- rów „Columbia” wł. E. Maśląg. Mościckie- go Hale „Rozwoju”. 4586</p>	<p>do sprzedania futro na elkak, kołnierzy wydro- wy. Wiadomość: Mistrz krawiecki Tomasz Pię- ka, Sosnowiec, Piłsud- skiego 46 (oficyna par- ter). 4830</p>	<p>dla wszelkich Organi- zacji oraz odzież za- wodową ochronną po- leca z własnej wy- twórni „SKŁADNICA HARCERSKA” — So- snowiec, Warszawska 1. Tel. 62-581. 4857</p>	<p>zgubił książeczkę wy- skową wydaną przez P. K. U. Sosnowiec.</p>
<p>NA ZABAWY</p>	<p>OBUWIE</p>	<p>POSADY i PRACE</p>	<p>Różne</p>
<p>Bale, wieczorki, her- baticki i przyjęcia pier- wszorzędne wyroby cukiernicze poleca: Cukiernia „Roma” — Sosnowiec, Orla. Tel. 625-21. 4664</p>	<p>gwarantowane własne go wyrobu poleca. Ce- ny niskie. Pogoda, 3 Maja 30. 4853</p>	<p>WYMOWNE PANIE potrzebne do propagan- dy. Osoby obojętne z ob- sługą klienteli ze- chęca złożyć swe oferty z podaniem wieku do „Kurjera Zachodnie- go” pod „2208”. 4873</p>	<p>SĄD BISKUPI</p>
<p>Reklama jest dźwignią handlu!</p>	<p>PANI</p>	<p>która pożyczki 500 zł. otrzyma posadę urząd- niczką — sekretarką w Dąbrowie. Wymagana inteligencja. Zgłosze- nia: Biuro „ORZ” So- snowiec, 3 Maja 1. — 4987</p>	<p>Częstochowski wyzn. p. Marianna z Wac- kowskich Bakotowa z niewiadomego miejsca zamieszkania, aby sta- wiła się w Sądzie Bi- skupim w Częstocho- wie w dniu 24 listopa- da r. b. o godz. 16.30 jako pozwana w spr- awie o separację z męż- łem Antonim Bakot- ą. W razie niewstawi- nia się pozwana będzie znana jako oporna. Wyrok zapadnie sa- chem. — ks. A. Jato- wski, ks. J. Kuzni- ski, notariusz.</p>

Przed kupnem obejrzyj

POGOTOWIE RADIOWE

ODBIORNIKI RADIOWE

LADOWANIE AKUMULATORÓW ZAKŁADANIE AMIEN

i CZECHOWSKIEGO

w Sosnowcu, ul. 3-go Maja 8, tel. 61824

KURZ ULICZNY,

zawierający pył węglowy, dzia- ła szkodliwie na garderobę, ni- szczy ją i plami. Należy więc często i koniecznie odświeżać ją.

PRALNIA CHEMICZNA i FARBIARNIA „ZNICZ”

Sosnowiec, ul. Piłsudskiego 70 1959

Film przeciwszpiegowski nagrodzony złotą plakietą na wystawie filmowej w Wenecji p.t.

ZDRAJCA

Jest on bowiem nietylko wspaniałym dziełem sztuki, ale i jaskrawym niepokojącym dokumentem dzisiej- szych czasów.

W ROL. GL.

LIDA BAAROVA, WILLY BIRGEL i in.

Pocz. o godz. 17.30

KINO ZAGŁĘBIE

Jeszcze tylko dziś!

KINO EDEN

„Gdy kwitną bzy...”

Jutro „SARATOGA”

Pocz. I seansu o godz. 5, II o godz. 7.15 i III o godz. 9.30

DZIŚ nieodwołalnie ostatni dzień!

KINO-TEATR PATRIA

L. Marciński i S-ka w Sosnowcu dawo. Kino Palace

Najnowszy reprezentacyj- ny film polski

„HALKA”

udział biorą: WITOLD ZACHAREWICZ, LILI ZIELIŃSKA, WŁADYSŁAW LADIS, BANDROWSKA-TURSKA, STANI- SŁAW LESZCZYŃSKI i inni.

Uwaga: Film powyższy został zrealizowany w bieżącym roku nakładem ogromnych kosztów i nie ma nic wspólnego ze- starym niemym filmem o tym samym tytule.

SOSNOWIEC — Redakcja: Piłsudskiego nr. 4. Tel. 61064. Skrytka pocztowa 62. Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 61073

Wiersz milimetryowy jednolamowy: na I-ej stronie, względnie przed tekstem 1 zł.; w tek- ście 60 gr.; za tekstem 45 gr. Ogłoszenia drobne do 20 wyrazów 10 gr. za wyraz, ogłosze- nia drobne zawierające ponad 20 wyrazów 20 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt 70 mm. w niedzielę i święta 25% drożej. Układ tabelaryczny 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca Administracja nie odpowiada.

SERVJNE DROBNE OGŁOSZENIA.

Po 10 wyrazów w każdym kosztują:

30 drobnym ogł. 30 zł.

20 drobnym ogł. 15.00 zł.

10 drobnym ogł. 7.00 zł.

5 drobnym ogł. 4.00 zł.

Za każdy wyraz dodatkowy dopłaca się po 5 c.

Redakcja „Kurjera Zachodniego.”

BEŁŻYN, Małachowskiego 7, tel. 7.13.91. — DĄBROWA, Krótka 13. — GRODZIEC, Główny p. Łacińskiego — KIELCE, Sienkiewicza 1. — ŁĄŻY, Władysław Jaworski. — OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordasewskiego. — STRZEMLESZYCE, kiosk St. Jaworskiego. — PŁA- WIECIE, 3-go Maja 29. — ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. — ŻARKI, Fr. Cacoń. — MYSZKÓW, kiosk St. Jaworskiego. — PŁA- rynek, Jaworski. — CZĘŁADZ, Wieczorkowa, Staszica 27, KAZIMIERZ — PORĄBKA, ul. Wiejska 13, Leon Mączka.

REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — DUK „KURJERA ZACHODNIEGO” W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4. — REDAKTOR ODF. HENRYK STRYJEWSKI